

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6
telefon 72 082. — Ureja ured-
niški odbor. — Odgovorni
urednik Milan Flerin. —
Izhaja vsakega 15. v mese-
cu. — Ziro račun: številka
5012-3-50. — Cena 0,50 din.
— Tiska tiskarna "Toneta
Tomšiča" v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Izpolniena obljuba

Krepko začrtana pot novoizvoljene skupščine, njenega predsedstva in ostalih predstavnikov teles v skupščini, je jasno pokazala smernice razvoja v prihodnosti, ki naj bi bil enakomeren za vsa področja družbene dejavnosti in skladen za območje celotne občine na osnovi najoptimalnejšega ekonomičnega gospodarjenja.

Med nalogami, ki so v skladu s takšnimi prizadevanji, je bila rekonstrukcija ceste Zelodnik—Moravče, ki predstavlja eno največjih komunalnih investicij na območja naše občine. Izgradnja te ceste je iz življenjskih interesov občanov moravske doline, gospodarskih in političnih razlogov tako nujna, da ni prenesla nobenega odlaganja več in po besedah predsednika Albina Klemenca ne bi našli opravičila za kakršenkoli kvadratni meter asfaltirane ceste v naši komuni, dokler ne najdemo rešitev za izpolnitev obljub, ki so jih dali številni predstavniki samoupravnih teles v obdobju več kot dvajsetih let.

Gospodarska škoda, ki je nastajala zaradi neurejene ceste Zelodnik—Moravče, se vsako leto povečuje. Moravska dolina, ki ima dovolj naravnih bogastev in mnogo vitalne delovne sile, je postajala vedno bolj pasivna in siromašna. Zaradi neurejene ceste so bili prekinjeni razgovori s podjetji, ki bi sicer investirala v svoje nove obrate v Moravčah. Poleg tega ima ponosna Moravska dolina izredne pogoje za lovni, letni in zimski rekreacijski turizem.

Z rekonstrukcijo ceste se bo približalo tržišče kmečkemu prebivalstvu teh predelov in s tem zvišal njegov življenjski standard, za kar smo bistveno zainteresirani tudi zaradi priprav na splošno ljudski odpor. Moravska cesta je nedvomno tudi taktičnega in strateškega pomena, ker predstavlja dobro zvezo z zasavskimi reirji.

Ne moremo in ne smemo mimo tega, da bodo prebivalci teh krajev s tem dobili ponovno tudi materialno priznanje za številne žrtve, ki so jih dali v NOV, saj so sprejeli borce že leta 1941. Moravska dolina je znana širom domovine kot zibelka partizanstva, osvobodena pred dokončnim zlomom okupatorja pa kot »Mala Rusija«. Znatno pa je prispevala tudi v povojni izgradnji.

Potem, ko je bil sprejet sklep o takojšnjem pričetku gradnje, sta bili najvažnejši nalogi poiskati najugodnejšega izvajalca del in zagotovitev potrebnih finančnih sredstev.

Ker so bili načrti za rekonstrukcijo pripravljeni, je občinska skupščina zbrala ponudbe zainteresiranih gradbenih podjetij.

Ponudbe smo prejeli:

od podjetja Primorje iz Ajdovščine, Cestnega podjetja iz Ljubljane ter podjetja Slovenija-cesta iz Ljubljane. Najugodnejši ponudnik glede na ceno, način izvedbe del in plačilnih pogojev je bilo podjetje Slovenija-cesta, katerega predračun za omenjeno rekonstrukcijo znaša 5.800.000 N din, plačljivo v naslednjih transah:

do 15./12.-1969	1.500.000
do 15./7.-1970	1.000.000
do 15. 12.-1970	1.150.000
do 15./7.-1971	1.000.000
do 15./12.-1971	1.150.000
Skupno torej:	5.800.000

Vzporedno z zbiranjem ponudb so potekale priprave za zbiranje finančnih sredstev, ki naj jih zagotove občinska skupščina iz proračunskih sredstev v l. 1969, 1970 in 1971, zainteresirane gospodarske organizacije ter republiški cestni sklad v svojem srednjeročnem načrtu.

Pogodbo o rekonstrukciji ceste Zelodnik Moravče sta podpisala v Moravčah na seji obeh zborov občinske skupščine dne 16. septembra 1969 njen predsednik Albin Klemenc in direktor podjetja Slovenija-cesta Dušan ing. Ribnikar.

Ta seja je bila ponovno velika manifestacija solidarnosti in politične enotnosti

Pred volitvami v občinsko konferenco ZK Domžale

V organizacijah, oddelkih in aktivih ZK potekajo priprave za evidentiranje kandidatov v občinsko konferenco Zveze komunistov občine Domžale ter organe konference, komite in komisije. Volilna konferenca bo predvidoma prihodnji mesec. Od sestave občinske konference in njenih organov je v naslednji mandatni dobi, ki traja dve leti, odvisno delo organizacije ZK v občini. Zato se morajo vsi komunisti zavzeti odgovornosti, ki jo imajo, ko predlagajo svoje predstavnike v najvišje organe. V pomoč pri evidentiranju so sprejeli kriterije, v katerih je poudarjeno zlasti naslednje:

Delegati morajo s svojim dosedanjim delom dokazati, da poznajo vlogo ZKS in potrebe njenega razvoja v samoupravni družbi. Poznati morajo družbeno politične razmere v občini, v katerih bodo delovali, ter biti sposobni prispevati svoj delež pri oblikovanju smernic za delo komunistov v občini. Osnovni pogoj pa je, da mora biti delegat na podlagi svojega dela ugleden v svojem delovnem okolju, da mu ljudje zaupajo.

Vzporedno s pripravami na volilno konferenco poteka tudi razprava o temeljnih aktivih organiziranja ZK v občini. V razpravi je sklep o organiziranosti in delovanju ZK v občini, poslovnik občinske konference in poslovnik komiteja. Izhajajoč iz nalog članov konference in njenih organov, bo tako lažje izbrati primerne kandidate v občinsko vodstvo Zveze komunistov.

Občinski predstavniki so obiskali novo gradbišče

Moravčani - cesta vas obvezuje!

Moravska cesta, ta prepotrebna prometna komunikacija za vse prebivalce Moravske doline in za vso občino, cesta, o kateri je bilo toliko pisanega in govorjenega, ki je vzbudila toliko upravičenih pa tudi neupravičenih žolčnih razprav čeli dve desetletji, ta cesta in njena izgradnja je danes dejstvo! Stroji so se že zarili v ledino, delavci jim pridno strežejo in s hitrimi koraki se bliža trenutek, ko bodo Moravčice povezane z ostalim svetom z moderno asfaltno ceto, katero so si že davno zaslužili. Ta

njo cestne mreže v Sloveniji in ne smemo pazabiti dejstva, da je tudi v načrtu, ki je v veljavi za obdobje 1966-1970 ni! To je resnica, ki je tudi danes, ko stroji že pojejo svojo ustvarjalno pesem na gradbišču, ne gre prezreti, k pa je vseskozi onemogočala izgradnjo te ceste po poti, ki smo jo smatrali za edino mogočo in normalno. Izpadla pa je ta cesta iz vseh programov največkrat kljub temu, da so tako Moravčani kot Skupščina občine Domžale vlagali pomembne napore, da bi do realizacije

sklad v tej akciji do leta 1970 ne more sodelovati s sredstvi cestnega sklada.

Občinski odborniki naše občine pa so bili prepričani, da z nadaljnim odlaganjem pričetka rekonstrukcije in modernizacije te pomembne ceste samo izgublamo čas in s tem tudi denar. To pa še posebno zato, ker se je pričetek gradnje moderne avto ceste na odseku Levec-Hoče premaknil za kake pol leta naprej, gradbena podjetja za ceste pa so si oskrbela precejšnjo mehanizacijo, ki so jo nameravala uporabiti na tem odseku. In ker ta mehanizacija trenutno ni polno izkoriščena, podjeja za ceste pa so bila močno zainteresirana na tem, da mehanizacijo in proste kapacitete izkoristijo so bila pripravljena, pod ugodnejšimi pogoji kot morda naslednja leta, prevzeti gradnjo moravske

Tako so izgledale nekoč Moravčice, neurejene ceste in zaprašana okolica

Danes so Moravčice moderno naselje z urejenimi cestami in vsem, kar spada k sodobnemu naselju

slovesni trenutek bo občinski praznik, 27. julij 1970.

Ob tem pomembnem gospodarskem uspehu, pa tudi uspehu vseh tistih, ki so vlagali velike napore v to, da bi do realizacije te stare želje in potrebe čimprej prišlo, pa se moramo vendarle vprašati, kje so vzroki, da je bila prav ta cesta, za katere vzdrževanje pa tudi modernizacijo skrbi in nosi odgovornost Republiški cestni sklad, vedno odrinjena in izrinjena iz vseh dosedanjih kratkoročnih in srednjeročnih načrtov in da je vedno ostajalo vse le pri nikdar uresničenih obljubah. Res je, da ta cesta ni bila zajeta ne v okrajni in ne v republiških trdnih načrtih za izgrad-

zahteve prebivalcev tega območja čimprej prišlo.

Takoj po zadnjih volitvah, ob katerih je spet živo stekla živa razprava o nujnosti te investicije, je bilo sklicanih veliko število sestankov, na katerih se je govorilo o cesti, o načrtih, ki jih je zanjo na svoj račun naročila občinska skupščina, o dolžnostih delovnih organizacij, da gradnjo ceste finančno podpro in o številnih drugih problemih, v zvezi s predvideno gradnjo, ki so razgibali široke plasti naših občanov.

S svečanim podpisom pogodbe med našo skupščino in podjetjem Slovenija-ceste kot izvajalcem del je bilo prvo obdobje priprav uspešno zaključeno stopili pa smo v novo, najpomembnejšo in tudi najtežjo fazo v tej, za našo občino vsekakor največji akciji. Je pa to logično nadaljevanje prizadevanj.

In v čem je ta najtežji del?

Kot že povedano, je cesta republiškega pomena in torej dolžnost republike, da jo modernizira. Ker pa te ceste ni v srednjeročnem planu do leta 1970 to pomeni, da republika oz. republiški cestni

ceste in pri tem nuditi ugodnejše pogoje kreditiranja kot kdajkoli pozneje. Najnižji ponudnik t. j. Slovenija-ceste, se je obvezalo, ceto zgraditi do julija 1970 in sicer za ceno 580 starih milijonov. Drugo leto tako ugodne situacije prav gotovo ne bi bilo več. In ne bi se preveč zmotil če bi trdil, da bi v primeru, če bi šli v gradnjo te ceste šele naslednje leto, namesto letos, morali zanjo plačati vsaj 20 % več, pri tem pa bi bilo še vedno vprašanje, če bi solidnega izvajalca sploh mogli dobiti. Podjetje Slovenija-ceste pa je solidno v svojih delih in to je tudi garancija, da bo cesta zgrajena tako, da bo lahko brez posebnih vzdrževalnih stroškov čimdlje v celoti služila svojemu namenu.

Napačno bi bilo misliti, da bo cesta zgrajena izključno s sredstvi občine in občinskega proračuna. Takega bremena bi si občina v današnji situaciji ne mogla naložiti. Obveznost republiškega cestnega sklada za financiranje te investicije še vedno obstaja. In na cestnem skladu te svoje obveznosti niti ne zanikajo. Nasprotno! Priznavajo, da je ce-

vseh dejavnikov kadar gre za skupne interese občanov. Zavedati pa se moramo, da se je gradnja ceste šele pričela.

Rok za otvoritev moravske prometne žile je 27. julij 1970 — prihodnji občinski praznik. Trdno smo prepričani, da se bomo na ta dan, ko bomo praznovali tudi 25-letnico osvoboditve, srečali v Moravčah ponosni ob novi delovni zmagi!

J. Černe

sta Želodnik—Moravče nujno potrebna rekonstrukcije kakor tudi, da je to njihova cesta. Zagotovili so predstavnikom občine, da bodo predlagali njeno vključitev v naslednji srednjeročni načrt izgradnje cestne mreže v Sloveniji in da bodo smatrali do takrat vložena občinska sredstva v to cesto kot udeležbo občine pri kritju celotnih izdatkov. Govora je bilo tudi že o deležu Cestnega sklada pri financiranju ceste in izgleda, da bo njegov delež 70 %, občinski pa 30 %.

Ta obljuba je zaenkrat res še samo obljuba, vendar je bila v pogovorih dosežena že tolikšna stopnja enotnosti, da je naša skupščina s polno vero v uresničitev obljub pogodbo z izvajalcem že podpisala.

Logično in samo po sebi razumljivo pa je tudi to, da bodo tudi domača podjetja, ki so na izgradnji te ceste zainteresirana, nekatera od teh celo življenjsko, s svojimi sredstvi pomagala pri pokrivanju potreb po finančnih sredstvih.

To so predvsem avtotransportna podjetja kot Ljubljana-transport in SAP, nič manj pa tudi TERMIT, Rašica in Svilanit. Ze dosedanje njihove obveze znašajo skoraj 150 milijonov starih dinarjev. Prepričani pa smo, da bodo pri financiranju sodelovale tudi še druge gospodarske organizacije.

Če torej na kratko povzamemo način financiranja te velike investicije, moramo reči, da bo občina večino sredstev samo založila in to zato, da bi bila cesta čimprej in čim ceneje zgrajena, da pa bo skušala vsaj precejšnji del teh sredstev dobiti vrnjen v naslednjih letih in jih porabiti za druge, prav tako potrebne investicije na gospodarskem in negospodarskem področju, posebno pa za izgradnjo šolske mreže, za kar občani že plačujejo svoj delež v obliki samoprispevka.

Moravška cesta je za ta del občine in za celotno naše gospodarstvo velikega pomena. To čutimo posebno še sedaj, ko moravško področje prav zaradi slabih cestnih zvez z drugim svetom gospodar-

sko zaostaja. Tega dejstva pa se morajo zavedati tudi in predvsem prebivalci doline sami. Nova cesta pomeni možnost za hitrejši razvoj tistih panog gospodarskih dejavnosti, ki jih na tem področju imamo že sedaj (izkoriščanje zalog kremenčevega peska) kakor tudi za ustnavljanje novih. Posebno vrednost pa ji treba pripisati možnostim razvoja turistične dejavnosti, ki bo lahko v neslu-ten meri izkoristila izredne naravne lepote in odkrila turistom bogastvo zgodovinskih in kulturnih znamenitosti te doline.

Res je, da je to pesem prihodnosti, vendar prihodnosti, ki dobiva z novo cesto popolnoma realna tla.

Zato ob tem, ko vsi občani čestitamo Moravčanom na doseženem uspehu lahko rečemo: Moravčani — cesta sicer prihaja, vendar, cesta vas tudi obvezuje!

Želimo, da bi vas dosegla pripravljene!

M. C.

Sredstva za moravško cesto je mogoče zbrati le s proračunsko štednjo in z ustreznimi deleži gospodarskih organizacij ter skladov

Utemeljitev predloga o rebalansu občinskega proračuna za leto 1969 na seji skupščine v Moravčah. Podal jo je predsednik sveta za finance, Sandi Rihtar.

Ni moj namen, da razpravljamo o vzrokih, ki so narekovali tako hitro odločitev glede ceste Želodnik—Moravče, ker je to že bilo, deloma pa še bo pojasnjeno na drugem mestu. S tem prispevkom poizkušam bralce samo seznaniti z vsebino sprememb, ki so bile potrebne v občinskem proračunu, da bi se omenjena gradnja lahko pričela, oziroma, da bi se za to gradnjo zagotovila potrebna sredstva.

Občinska skupščina je pozvala nekatera podjetja, da dajo ponudbo za izvedbo potrebnih del. Pozivu so se odzvala tri podjetja: Slovenija ceste iz Ljubljane, Cestno podjetje iz Ljubljane in Primorje iz Ajdovščine. Izmed teh treh poslanih ponudb je bila najugodnejša ponudba podjetja Slovenija ceste iz Ljubljane. V tej ponudbi znaša predračunska vrednost za celotno cesto 580 milijonov S din, od tega bo potrebno plačati

v letu 1969 . . .	150 milijonov
v letu 1970 . . .	215 milijonov
v letu 1971 . . .	215 milijonov

Gornja ponudba ni najugodnejša samo zaradi najnižjega zneska predračunske vrednosti za celotno cesto in pa zaradi solidnosti del, ki jih bo opravilo renomirano in za take vrste gradnje specializirano podjetje, ampak najugodnejša tudi v pogledu plačila. Predvideva namreč plačilo v treh letih s tem,

da odpade na letošnje leto manjši znesek. Kot je znano, je bila na podlagi te ponudbe in gornje ocene podpisana tudi pogodba na sami seji obeh zborov skupščine občine Domžale dne 16. 9. 1969 v Moravčah.

Sredstev za financiranje ceste pa kljub ugodni pogodbi ni mogoče zbrati brez žrtev in brez velikih naporov. Zato je potrebno, da pri tem sodelujejo; proračun občinske skupščine, Cestni sklad SRS in pa gospodarske organizacije. Cestni sklad SRS je že obljubil, da bo v prihodnjem letu in v letu 1971 sodeloval pri financiranju te ceste. Prav tako so nekatera zainteresirana podjetja pripravljena vplačati kot svoj prispevek h gradnji te ceste in sicer: SAP-Turist tri leta po 15 milijonov, Ljubljana transport tri leta po 10 milijonov, Termit Domžale tri leta po 30 milijonov in Rašica zadnje leto 2 do 3 milijone.

Upoštevajoč sredstva, ki bodo na podlagi pogodbe med skupščino in prizadetimi podjetji nakazana že v letošnjem letu, bi odpadlo na občinski proračun okoli 100 milijonov S din. To obveznost pa bo moč izpolniti le ob proračunski štednji in ob uveljavitvi ostalih ukrepov. Treba je bilo torej napraviti rebalans proračuna in sprejeti ustrezne odloke.

Svet za finance je pri rebalansu, da bi zagotovil potrebna sredstva, izhajal iz naslednjih izhodišč:

1. Na področju dohodkov je ponovno realno ocenil dohodke in upošteval dinamiko v prvih

Podpredsednik SOb Domžale tovariš Jakob Černe bere na zasedanju občinske skupščine v Moravčah onstek pogodbe z izvajalcem del na novi cesti, podjetjem Slovenija ceste

Potem, ko so odborniki potrdili besedilo pogodbe, sta jo kar na seji podpisala predsednik SOb Domžale Albin Klemenc in direktor podjetja Slovenija ceste ing. Dušan Ribnikar

mesecih letošnjega leta, ter pričakovani priliv iz prispevkov v zadnjih mesecih.

Upošteval je, da bo potrebno za dosego takih dohodkov, kot so v rebalansu predvideni, sprejeti tudi izredne ukrepe pri davčni službi.

2. Na področju izdatkov se je svet postavil na stališče, da je vse fiksne izdatke, ki predstavljajo že sprejete obveznosti in ki so že s pogodbo določeni, treba izpolniti v predvideni višini, oz. kot je sprejeto s prvotnim planom. Vendar je tudi te vrste izdatkov treba pred sestavo proračuna za leto 1970 podvreči analizi in ugotoviti, katere fiksne obveznosti še spadajo v proračun in katere lahko prenesemo na direktne koristnike.

Pri vseh ostalih proračunskih potrošnikih je potrebno preiti k štednji in k delni omejitvi proračunskih izdatkov in to v višini 7%. Že letos je bila v vseh osmih mesecih vpeljana 7% omejitev proračunskih izdatkov

in torej ne gre za nov ukrep, ampak za uzakonitev ukrepa, ki naj bi veljal do konca letošnjega leta.

Kratka ocena gibanja posameznih vrst proračunskih dohodkov in izdatkov bi bila naslednja:

Prispevki iz OD (osebnega dohodka) iz gospodarstva in izven gospodarstva se bodo povečali nad predvideno ravno za približno 90 milijonov S din. Davki se bodo, zaradi nižjega prometa v trgovini na drobno, nekoliko znižali. Pri proračunskih dohodkih smemo torej pričakovati večji priliv, kot pa ga je predvideval prvotni plan, v višini 72 milijonov S din.

Pri oceni in pri sestavi rebalansa pa nastopa vprašanje temeljne izobraževalne skupnosti. Doslej je namreč TIS participiral na proračunskih dohodkih s 54,69%, na povečanih dohodkih pa bi participiral le za 52,04%. S tem pa bi mu bila zagotovljena ista sredstva kot so bila planirana za leto 1969

in ki znašajo 922 milijonov starih din.

Ker povečani dohodki niso krili oziroma zadoščali za potrebe ceste, je treba zmanjšati tudi nekatere izdatke. Tako bodo zmanjšani izdatki za narodno obrambo, za poseben namen TIS, za financiranje državnih organov, sodišča in javnega tožilstva. Zmanjšali se bodo tudi proračunski izdatki za negospodarske investicije, poleg tega pa se znižajo proračunski izdatki v višini 7% vsem družbeno-političnim organizacijam.

Povečanje proračunskih dohodkov ter zmanjševanje proračunskih izdatkov, skupno s 7% omejitvijo, nam bo dalo dodatna sredstva v višini 118 milijonov 294.000 S din, ki jih bomo zbrali v rezervni sklad in ki bodo namenjena izključno za rekonstrukcijo moravške ceste.

Zaradi tega je svet za finance predlagal, skupščina pa sprejela naslednje sklepe:

1. Da pri rebalansu proračuna ne smejo biti prizadeta

sredstva iz samoprispevka za izgradnjo šolske mreže.

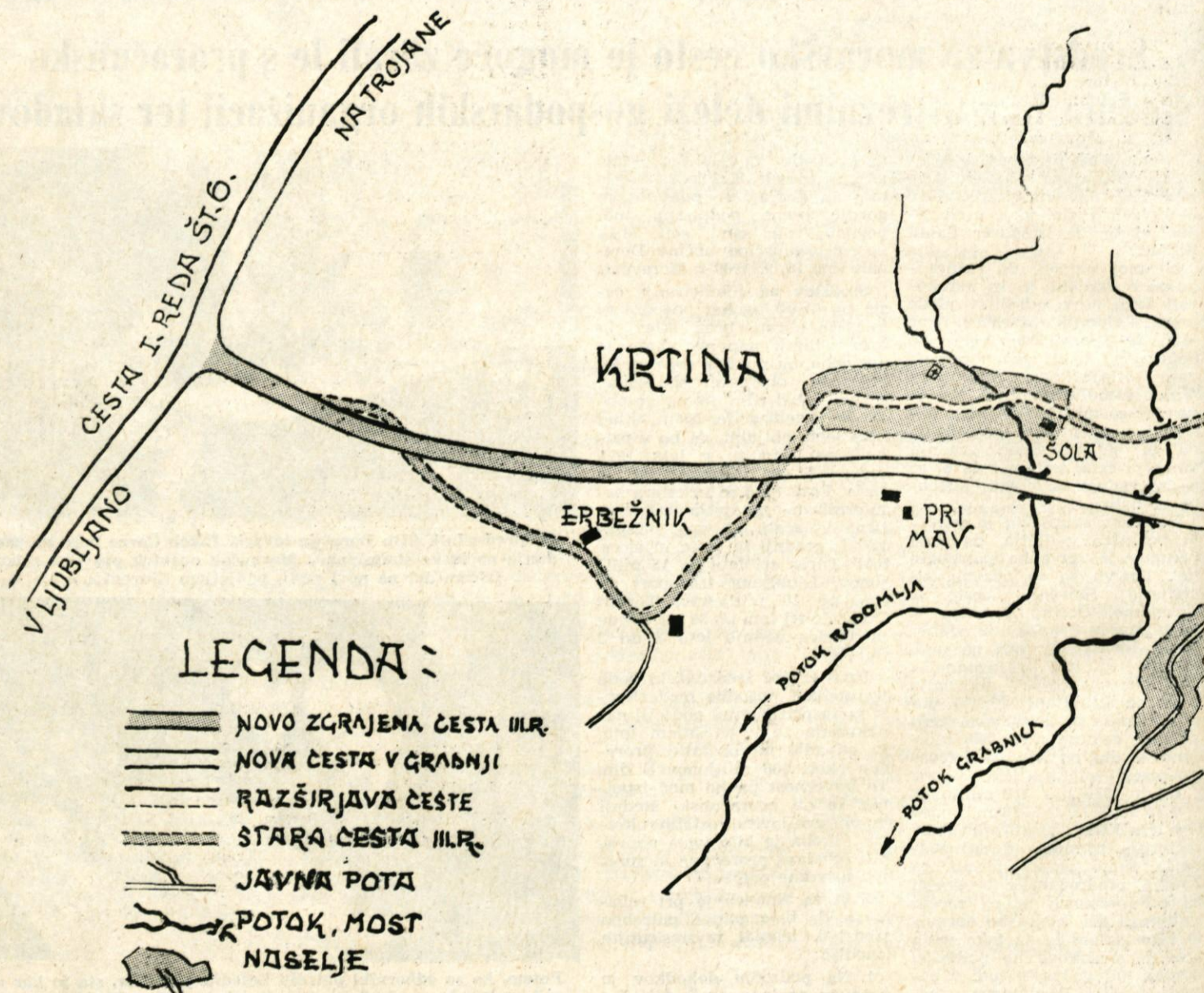
2. Da je treba pristopiti k izdelavi perspektivnega razvoja občine Domžale.

3. Da je treba v prihodnjem letu, zaradi neenakomernega dotoka sredstev, dodeliti brez obveznosti vračila temeljni izobraževalni skupnosti znesek iz rezervnega sklada — o višini zneska bo treba sklepati naknadno.

4. Da se sprejme odlok o spremembi odloka o proračunu občine Domžale za leto 1969 in odlok o določitvi stopenj od prispevkov in davkov za financiranje vzgoje in izobraževanja v občini Domžale v letu 1969.

Mnenja sem, da je k financiranju izgradnje moravške ceste možno pristopiti le na opisan način, zato pa je potrebna proračunska disciplina in proračunska štednja. Potrebna pa bo tudi ustrezna pomoč gospodarskih organizacij ter pomoč Cestnega sklada SR Slovenije.

Sandi Rihtar

Graditeljem želim veliko uspeha

Včeraj sanje — danes resničnost! Siroka, bela, nova in kakor steklo gladka cesta se bliža Moravčam. Tam, kjer je včeraj prah zavijal v meglo cesto in hiše ob njej, travnike in livade — tam rišejo danes stroji, bagerji in buldozerji, kamioni in demperji, tlačilci in finišeji. In, tisti tako pričakovani »jutri« bo prav kmalu prinesel Moravčanom temno sivo asfaltno preprogo, ki bo kot nit vezala Moravče s svetom. Prav zato bodo tudi jutrišnje Moravče drugačne od onih, ki smo jih gledali včeraj, ločile se bodo tudi od teh, v katerih živimo danes. Jutri bo tudi v Moravško dolino posijalo toplejše sonce vsem tistim, ki tam živijo in delajo. Cesta, tako potrebna Moravčanom, se je začela graditi.

Za to priliko smo zaprosili za kratek razgovor Maksa Zajca,

ravnatelja osnovne šole v Moravčah in aktivnega družbenopolitičnega delavca.

VPRAŠANJE: Tov. Zajc, v Moravčah živiš že vrsto let — prav gotovo poznaš želje in potrebe Moravčanov, njih voljo in hotenja in do neke mere tudi njihovo zgodovino. Ali bi hotel povedati, kdaj so se pojavile prve želje za gradnjo moravške »magistrale«?

ZAJC: Najprej bi moral povedati, da živijo v Moravški dolini ljudje, ki so željni napredka, ki se navdušujejo za vse tisto, kar je dobrega in lepega. Moravčani že dolgo vedo, da so za napredek nekega kraja odločilnega pomena prometne zveze. Ko je minila prva svetovna vojna, so se začele oči Moravčanov obračati za boljše in lepšo cesto. Želeli so si jo — a izgledalo je, da so

želje prevélike, da se ne bodo kmalu uresničile. In, res so morala preteči štiri desetletja in še nekaj let povrh od prvih želja do pripravljenih načrtov in gradnje.

VPRAŠANJE: Kaj je po tvojem mnenju vzrok, da niso ceste že prej zgradili?

ZAJC: Na to vprašanje je težko odgovoriti, menim pa, da so bili zamujeni nekateri ugodni termini v preteklosti. Z drugimi besedami — gledali smo raje za vlakom, ko je odhajal, namesto, da bi vstopili takrat, ko je še stal na postaji.

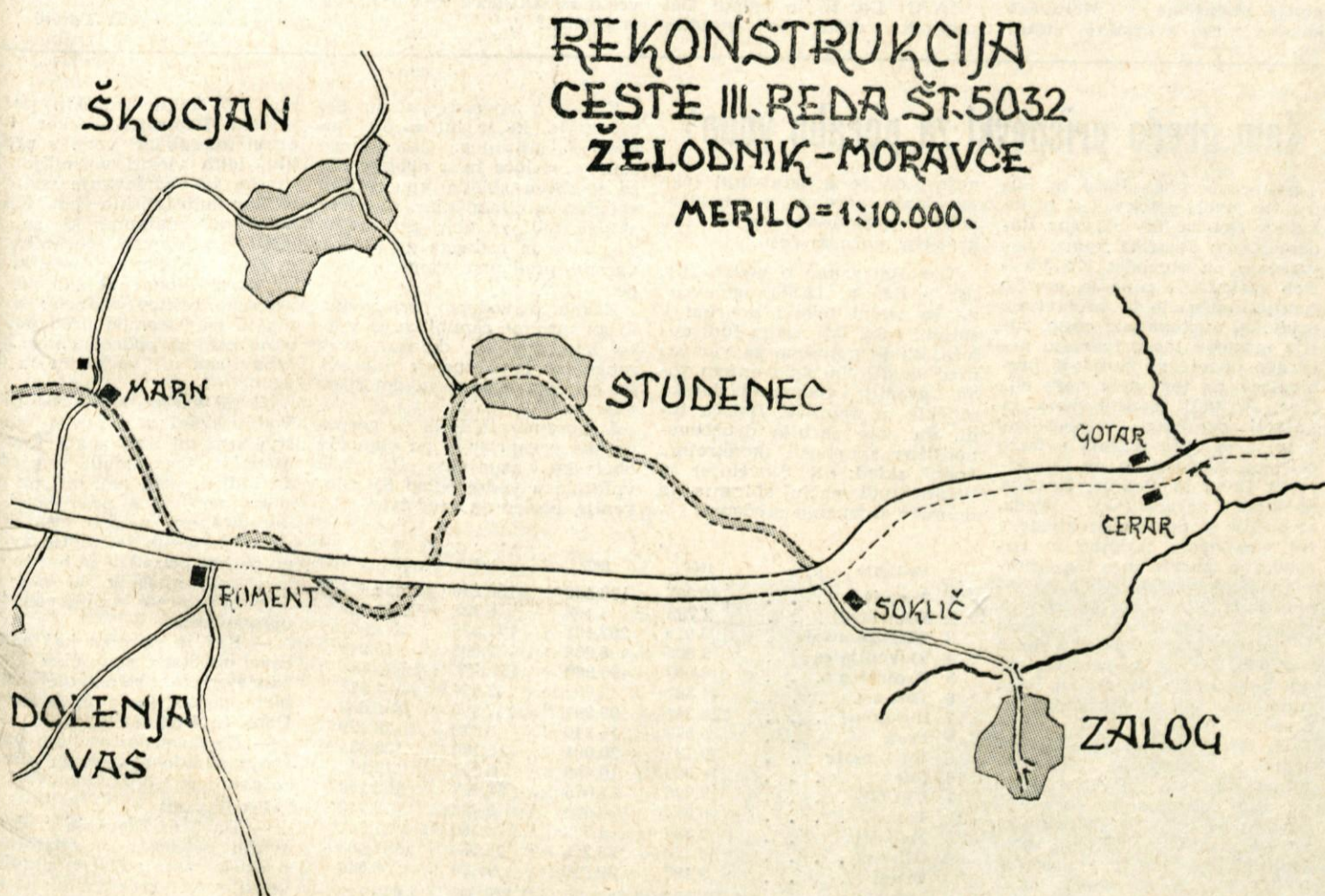
VPRAŠANJE: Za katerim vlakom so Moravčani gledali?

ZAJC: Naj odgovorim bolj natančno? Nekoč je bila tudi v Moravčah občina. Takrat, če se prav spominjam, so bili za najemanje kreditov zlati časi. Dolg bi bil najbrž že zdavnaj

poravnán, cesta pa tudi že zdavnaj asfaltirana. To je le eden izmed zamujenih vlakov, saj so pozneje iz leta v leto postajali za te vrste posojil vse težji časi.

VPRAŠANJE: Kaj je po tvojem mnenju vzrok, da se je temeljito pripravljena akcija za izgradnjo nove ceste pričela prav letos?

ZAJC: Zadnja leta se je Moravčanom iz dneva v dan bolj poznal občutek odrezanosti od sveta. Zato je bila želja po izgradnji ceste vedno močnejša. Ljudje so vsepovsod govorili o cesti in o tem, da so prav zaradi nje prikrajšani za marsikaj, kar drugi imajo. Kaj pomeni, če imamo turistično društvo, ki skrbi za nasade v parkih in videnze naselja, če pa se turisti ne odločijo za obisk Moravč. Bilo je tudi drugega negodovanja na pretek. Prav letos pa so bile volitve. Ljudje so spraševali, kaj je s cesto. Udeleževali so se sestankov, zborov volivcev, pred-

Na tem zemljevidu je prikazana trasa dela nove ceste na sektorju od Želodnika do Sokliča, tj. tam, kjer bo šla cesta v glavnem po novi trasi in se bo izognila ovinkom pri Krtini. Od Sokliča dalje pa bo šla v glavnem po sedanji cesti

volilnih sestankov. Hoteli so vedeti — ali bo cesta ali ne. In, ko je bilo občanom dano zagotovilo, da bo v naslednjih letih cesta dograjena, je bilo prav malo tistih, ki bi v to verjeli. Največ je bilo tistih, ki so zahtevali — bližajo se volitve, zato nam obljubljajo vse — ko bodo mimo — pa bo spet vse pozabljeno za nadaljnja štiri leta, prelomili bodo dano obljubo. Nekateri maloštevilni so se prav tega celo veselili, da bi tako podkrepili svoje teorije o požrtih obljubah pred volitvami.

No prav zato, da bi vsem dokazali, da tokrat niso bile samo obljube, se je akcija za izgradnjo ceste začela že letos.

VPRAŠANJE: Kdaj je bila zagotovljena materialna baza za izgradnjo ceste?

ZAJC: Prvi korak je bil storjen z ustanovitvijo posebnega sklada za moravške ceste. S formiranjem nove skupščine in predsedstva skupščine pa je bila prav kmalu zagotovljena materialna baza v taki višini, da se je gradnja lahko pričela.

VPRAŠANJE: Ali ima zasedanje skupščine v Moravčah kakšno zvezo z gradnjo ceste?

ZAJC: Gradnji ceste smo želeli dati poseben poudarek. Zato ni bilo slučajno, da je skupščina zasedala v Moravčah. Na tem zasedanju je bil namreč izglasovan dokončni sklep o gradnji. Ob tej priliki pa je bila podpisana tudi pogodba z izvajalcem del.

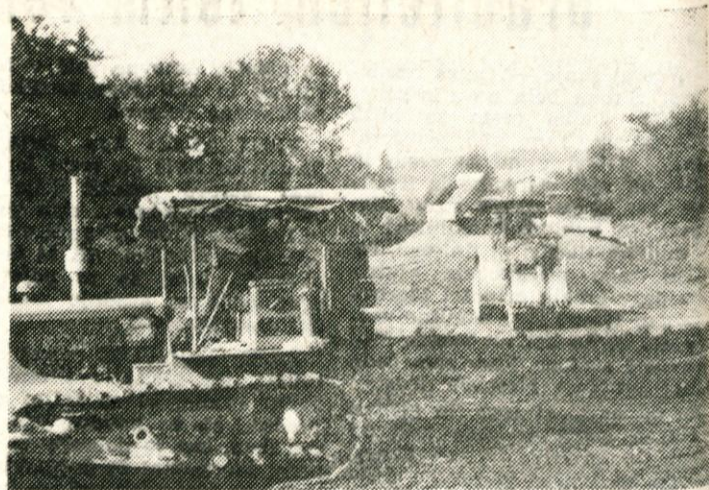
VPRAŠANJE: Kako so občani Moravške doline sprejeli sklep o gradnji ceste?

ZAJC: Pravo navdušenje, veselje in radost se je v Moravče naselila šele drugi in tretji dan po zasedanju skupščine. Takrat se je začelo šušljati, da tam neke blizu Krtine, kjer bo potekala nova trasa, prihajajo delavci, da je tam veliko strojev, ki kopljejo in planirajo — skratka, gradijo.

Ljudje so začeli trumoma odhajati na gradbišče — vsak se je hotel na lastne oči prepričati, ali se je gradnja zares začela. No, od tedaj naprej pa se ves pogovor v Moravčah suče samo okrog ceste in o tem, kako hitro napredujejo dela, kako široka bo cesta in kako prijetno se bo voziti, ko bo gotova.

VPRAŠANJE: Ali je res, da bo moravško cesto pomagala graditi tudi JLA?

ZAJC: Da, to je točno! Del moravške ceste bo zgradila

Takoj po podpisu pogodbe je izvajalec del na rekonstrukciji moravške ceste, podjetje Slovenija ceste, pričelo z deli in pripeljalo na gradbišče dovolj mehanizacije, da je delo hitro steklo

JLA. Ko so Moravčani o tem zvedeli, so bili zelo navdušeni. Dolini, ki je bila nekoč zibelka partizanstva, bo dala JLA svoj prispevek za razcvet in napredek, za lepšo bodočnost.

VPRAŠANJE: In kaj boš povedal za zaključek tega našinega razgovora?

ZAJC: Na koncu bi zaželel graditeljem veliko uspeha, občinski skupščini pa iskreno zahvalo za razumevanje, ki ga je pokazala ob reševanju problemov v Moravški dolini.

Razgovor vodil

T. Turšič

Kam gredo prispevki za porabo vode?

Neurejene vode Rače in Radomlje, dveh potokov, ki pritekata v Dob iz Rov oziroma Radomelj ter Bistrica sama, povzročajo na območju KS Vir-Dob vsakoletne poplave, erozijo zemlji, uničujejo in odplavljajo pridelke, razkopavajo ceste, rušijo mostove ter ustvarjajo nezdružive pogoje za življenje prebivalcev na tem delu naše občine. Najbolj izpostavljeno in najbolj ogroženo je področje, kjer se te vode stekajo v Račo oziroma Bistrico, to pa je področje Doba in Podreč. Nastaja občutna gospodarska škoda, stopnjuje se nevolja prebivalcev ter onemogoča načrtno in gospodarno izkoriščanje tega zemljišča. O regulaciji vodnega sistema na tem področju in varstva pred poplavami je govora že desetletja, vendar razen manjših čiščenj, ki niso bistveno pripomogle k rešitvi tega problema, ni bilo storjenega ničesar.

Po drugi svetovni vojni, posebno z zgraditvijo razbremenilnika Pšate, se je vodni režim na tem področju še poslabšal. Sedaj niso ob vsakem nekoliko večjem dežju poplavljeni samo zemljišča, ki leže v neposredni bližini teh voda, ampak vdira voda vedno v same vasi, kjer preplavlja ceste in vdira v gospodarske stavbe in stanovanjska poslopja.

Zaradi čedalje bolj nevarnega stanja in pa zato, ker se v bližnji prihodnosti predvideva gradnja hitre ceste, ki bo tekla prav po tem področju, je

nujno, da se k reševanju tega vprašanja pristopi z odgovornostjo, načrtnostjo in v čim krajšem možnem času.

Temeljni zakon o vodah (Ur. list SFRJ, št. 13/65) ugotavlja, da so vodni tokovi dobrine v splošni rabi. Isti zakon tudi določa, da je potrebno za varstvo pred škodljivim delovanjem voda graditi vodnogospodarske objekte in naprave. Določa tudi, da zato skrbijo družbenopolitične skupnosti (konkretno: vodni sklad SR Slovenije) in določa tudi način zbiranja in uporabe finančnih sredstev.

Podjetje	1966	1967	1968	Skupaj v ND
1. Termi	140,337	138,346	150,248	428,931
2. Mlinostroj	2,780	3,160	6,025	11,965
3. ZKI Domžale	195,915	207,151	175,895	578,961
4. Slovenijales	3,805	8,262	3,882	15,949
5. Papirnica	618,067	495,960	437,657	1,551,684
6. Tosama	44,881	45,032	42,064	131,977
7. Induplati	126,242	108,991	147,400	382,633
8. Trak	5,577	11,940	8,622	26,139
9. Universale	19,721	20,081	16,182	55,984
10. File	10,028	10,490	8,634	29,152
11. STUGŠ	17,796	87,075	87,287	192,158
12. Toko	6,624	6,624	5,492	18,740
13. Melodija	2,382	4,732	4,189	11,303
14. Oljarna	56,150	55,223	36,530	147,903
Drugi	9,197	39,610	9,839	58,646
SKUPAJ:	1.259,502	1.242,677	1.139,946	3.642,125

Iz tega pregleda je razvidno, da so gospodarske organizacije samo v zadnjih treh letih zbrale in vplačale znatna sredstva, s katerimi bi se marsikateri problem že lahko rešil.

Zakon o vodnem skladu SR Slovenije, ki je bil sprejet na podlagi citiranega temeljnega zakona, določa med drugim, da se sredstva sklada uporabljajo skladno s finančnim načrtom sklada tudi za dela pri urejanju voda in vodnega režima, za varstvo pred poplavami in drugo.

Zakon o vodnem prispevku, ki ga sprejme republika za vsako leto posebej, določa zavezanec ter letni znesek prispevka oziroma osnovo za določitev tega zneska.

V posameznih letih so gospodarske organizacije na območju občinske skupščine Domžale vplačale v vodni sklad SR Slovenije naslednja sredstva:

din. Pri takih izdatkih pa je morala Papirnica, kakor tudi drugi uporabniki vode v preteklih letih vložiti večmilijonske zneske za vzdrževanje vodnega režima industrijskih voda. Kljub naštetim izdatkom, ki so jih imele gospodarske organizacije in kljub visokim zneskom, ki jih je zbral Vodni sklad, pa za ustrezno rešitev vodnega sistema in za obrambo pred poplavami na tem področju niso bila opravljena niti najnujnejša dela.

Ni mi znano, kako gospodarji Vodni sklad z zbranimi sredstvi, niti mi niso znani finančni načrti tega sklada (verjetno, da tudi drugim ne), niti ne mislim razsojati o pravilnosti in upravičenosti naložb tega sklada v preteklih letih. Upravičeno pa kot prizadeti občan in kot izvoljeni odbornik, ki naj zastopa interese svojih volivcev, vprašujem:

— Kaj je oziroma kaj namrava občinska skupščina Domžale storiti, da se dolgoletni problem poplavljanja na področju Doba in Podreč odpravi?

— Če do sedaj na tem vprašanju ni bilo storjenega ničesar — zakaj ne?

Predlagam:

— Da SOB Domžale v okviru svojih možnosti in pristojnosti poskuša sama rešiti ta problem, ureditev vodnega režima na tem področju pa vključiti v finančni načrt Vodnega sklada SR Slovenije,

— da se za uresničitev predloga pri Vodnem skladu angažirajo tudi republiški poslanci iz te volilne enote.

Sandi Rihtar

XII. Kamniški zbornik 1969

Pred kratkim je izšel iz tiska v zelo okusni opremi XII. letnik Kamniškega zbornika, ki ga izdaja Muzej Kamnik, urednik pa mu je prof. Zvone Verstovšek. Po svojih prispevkih sodi ta letnik z blizu 180 strani teksta in oglasov med najpomembnejše podobne publikacije na podeželju. Kamniški zbornik, ki ga je osnoval leta 1955 in uredil prve tri številke prof. dr. Avguštin Lah, nadaljnjih devet letnikov pa je uredil profesor Zvone Verstovšek, obravnava gospodarske, kulturne, zgodovinske in politične zadeve iz kamniškega in domžalskega okoliša.

Prvi del letošnjega zbornika je posvečen 50-letnici obstoja ZKJ in spominu na delo kamniških predvojnih revolucionarjev ter njihovemu trpljenju v vojnem času.

V tem delu objavlja univ. asistent dr. Miro Stiplovšek sestavek »Dve akciji kamniških komunistov leta 1920« in z njim dopolnjuje razpravo prof. Srečka Zabriča v VIII. Kamniškem zborniku 1962 o delavskem gibanju med obema vojnima in o ustanovitvi ter delovanju »okrožne skupine Kamnik« Socialistične delavske stranke Jugoslavije (komunistov). Avtor je uporabil precej pomembnih dokumentov o akcijah komunistične organizacije v Kamniku, ki prof. Zabriča še niso bili dostopni. Zanimivi so podatki o začetku delavskega gibanja po I. svetovni vojni v Kamniku in nasploh o začetku in razvoju socialističnega strokovnega (sindikalnega) gibanja na vsem kamniškem območju z Domžalam in Mengšem, kjer so si komunisti priborili odločilen vpliv. V dejavnosti strokovnih organizacij, ki so v letu 1919 izvedle uspešno mezdna gibanja v kamniški smodnišnici in v današnji tovarni Titan na Perovem, so komunisti našli množično oporo za izvedbo pomembnih akcij leta 1920: za splošno tridnevno stavko v aprilu 1920, ki je zajela državno smodnišnico, tovarno Titan na Perovem in tovarno upognjenega pohištva na Duplici ter za prireditve ob razvitu prapora »okrožne skupine Kamnik (komunistov)« dne 13. aprila 1920, potem ko je bila nameravana slavnost za 1. maj prepovedana.

Obe kamniški prireditvi pričata, kako važno vlogo so imeli kamniški komunisti v komunističnem gibanju na Slovenskem leta 1920 in bi kazalo še podrobneje preučiti dejavnost komunistov na kamniškem in domžalskem območju v prvih povojnih letih.

Prof. Zvone Verstovšek je objavil prvi del monografije o revolucionarju Tomu Brejcu, s čigar imenom sta tesno povezana organizacija in začetek narodnoosvobodilnega gibanja

na kamniško-domžalskem območju. Kamnik je postal drugi dom predvojnega revolucionarja in družbeno-političnega delavca Toma Brejca, zato je morda prav Kamnik poklican, da prikaže njegovo življenje in delo. Avtor je orisal Brejčovo življenjsko pot in prodor v revolucionarno dejavnost, ki ga je privedla v zapore Sremske Mitrovice, od koder se je vrnil v Ljubljano, da dela naprej pri organizaciji delavskega gibanja, za katerim je stala Partija in ga usmerjala. Prispevek konča z objavo faksimila dokumenta, s katerim so Toma Brejca, prekaljenega komunisto, razgledanega sindikalnega voditelja in upornega borca, 18. avgusta za vedno izgnali iz Jugoslavije. Zatekel se je v Francijo, od koder se je vrnil, da po nalogu Partije organizira obojeno vstajo slovenskega ljudstva na kamniško-domžalskem območju. V drugem delu Brejčeve monografije, ki jo bo objavil naslednji letnik Kamniškega zbornika, bo prikazano Brejčovo delo v Franciji in potem v vojnem in povojnem obdobju.

V naslednjem sestavku je Marica Brejčeva prispevala nekaj pričevanj o udeležbi žena v predvojnem revolucionarnem gibanju na Kamniškem in osvetlila njihovo dejavnost pri raznih delavskih manifestacijah in akcijah v okviru delavskega prosvetnega društva Solidarnost, o trpljenju v vojnem času pa govorijo Anica Semeja, Rozka Lavrinec, Milica Poznik in Malča Mlinar. Te spomine bi kazalo v prihodnjih letnikih zbornika nadaljevati, da bi ohranili čim več pričevanj o revolucionarni zavesti, ki se je vsidrala v srca delovnih žena in deklet in jih pripravila na veliko delo v času narodnoosvobodilne vojne.

V drugem delu zbornika je pač najpomembnejši prispevek topografska študija o gradovih na kamniško-domžalskem območju, ki sta jo sestavili direktorica kamniškega Muzeja arheologinja Mirna Zupančič in kustos-zgodovinar Gorenjskega Muzeja v Kranju Majda Žontar. V tem območju je blizu 50 gradov, graščin in dvorcev, ki s svojimi skupnimi in posebnimi lastnostmi zaslužijo podrobno obdelavo. Avtorici sta se odločili za kronološko zaporedje opisa gradov začeti s Mengšom, Limbarskim gradom in Kolovcem. Opisi o najstarejših ugotovljenih gradbenih fazah prvič prikazujejo terenske izmere tlorisov, ki jih je opravila topografska ekipa iz Muzeja Kamnik. Gorenjskega muzeja v Kranju in Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju, narisal pa jih je ing. arh. Peter Fister. Ti tlorisi so osvetlili nove poglede v arhitekturi srednjeveških gradov. S tlorisi so določene starejše in mlajše faze pre-

zidav in dozidav gradov, ki so marsikdaj starejši, kot so prve omembe v virih. Tako je npr. Zg. Kolovec kastelni tip gradu, ki se na Gorenjskem prvič pojavlja. Ti gradovi ali razvaline so kljub prizadevanju spomeniške službe ogroženi in obsojeni na propad, čeprav bi mnogi lahko služili kulturnim, turističnim ali rekreacijskim namenom. Topografska ekipa bo nadaljevala z meritvami pri nekaterih gradovih, zato lahko pričakujemo še zanimivejših odkritij in ugotovitev v naslednji številki zbornika.

Zelo pomembna je nadaljnja razprava o žitnih kašчах. Majda Fister, kustos-etnolog pri Muzeju Kamnik in ing. arh. Peter Fister z Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju sta pri terenski raziskavi Tuhinjske doline, zlasti gospodarskih poslopij, ugotovila, da zaslužijo posebno pozornost kašče za snžambo žita in drugih pridelkov, ki predstavljajo najštevilnejšo zaključeno celoto na Slovenskem. Kašča kot posebna oblika ljudskega stavbarstva v Tuhinjski dolini ne predstavlja samo sprječevala ekonomske moči in socialnega položaja tuhinjskega kmečkega gospodarja v prejšnjem stoletju, pač pa tudi enega od biserov človeške ustvarjalnosti, ki se z izredno oblikovno močjo vključuje v okolje. Zaradi velikega števila teh zgradb na razmeroma ozkem prostoru ob stičišču treh pokrajin, predstavljajo kašče v Tuhinjski dolini važno posebnost, ne samo za ta del kamniške občine, pač pa v okviru vse Slovenije. Še danes je ohranjenih 41 kašč, vendar pa je to le polovica vseh, ki žive v spominu ljudi, saj jih je bilo precej uničenih v vojni, nekaj pa po vojni, ko se je socialna struktura prebivalstva začela spreminjati. Tekst pojasnjujejo zemljevidi, skice gradbenih posebnosti in 25 slik najrazličnejših kašč. Zelo pomembni in sprejemljivi so predlogi, kako

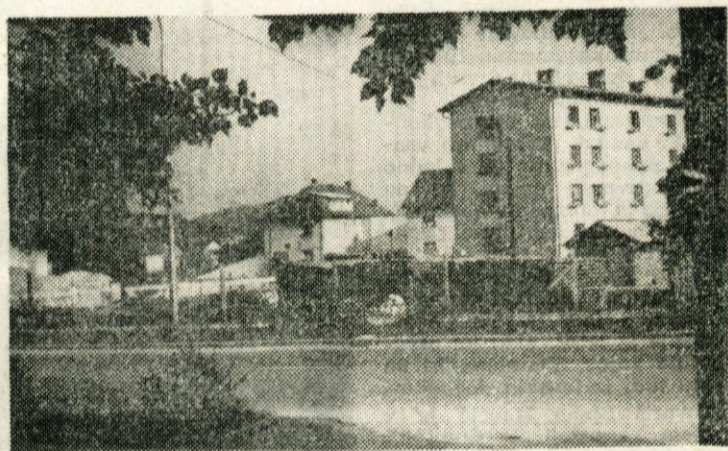
bi ohranili to posebnost kmečke arhitekture v druge name-

ne. Prof. Ivan Zika je s svojim prispevkom o delu treh članov kamniške Pirčeve družine v Ameriki izpolnil željo in naročilo pokojnega Toma Brejca, poživovalnega delavca v obdobju izseljenke matice in njene kamniško-domžalske podružnice, da se zbere čim več podatkov o življenju in delu naših izseljencev. Dopolnil je svoj sestavek iz X. Kamniškega zbornika 1965 o Francu Pircu, misionarju in vladnem komisarju za naseljevanje v gornjem porečju Mississippija, ter razširil sestavek še na dva člana iz Pirčevega sorodstva: nečak Jernej je bil prvi slovenski laični izobraženec, ki se je izselil v Ameriko in postal poslanec in pionir najpomembnejšega okraja v gornjem delu Minnesote, kjer je univerzitetno mesto St. Cloud, Pirčeva sestra Polona, ki se je leta 1855 z družino izselila v Ameriko, pa je postavila temelj prvi slovenski naselbini v Minnesoti. V naslednjem prispevku govori o mecenu Janezu Slakarju, ob 100-letnici družbenega reformatorja in utopičnega socialista Andreja Bernarda Smolnikarja pa objavlja faksimile Prešernovega posvetila Smolnikarju v Krstu pri Savici, ki ga hrani harvardska univerza v Združenih državah.

Ing. arh. Franc Možek je postal oris razvoja tehno-logije in oblikovanja upognjenega pohištva in zgodovino razvoja tovarn upognjenega pohištva na Slovenskem, zlasti glede na stalno razstavo, ki jo je organizirala tovarna STOL in so jo odprli letos 18. aprila v prostorih Muzeja Kamnik na gradu Zaprice.

Kamniški zbornik je tiskalo časopisno podjetje Gorenjski tisk v Kranju in je že v prodaji. Kamniška, domžalska in tudi nekatera ljubljanska podjetja so z oglaševalni velikodušno podprla izdajo tega pomembnega glasila, tako da je omogočena najnižja mogoča cena 19,50 din za izvod.

I. Z.

Motiv iz Domžal, ki ga bosta kmalu zakrila dva nova stanovanjska bloka, ki že raste iz tal

Naše obrambne priprave

V današnji številki »Uradnega vestnika« naše občine so objavljeni trije odloki s področja obrambnih priprav na območju občine. S temi odloki je odredjena osnovna organizacija obrambnih priprav. Na prvi po-

naslednjo misel: »Vsi skupaj in vsak zase, vsak zase in vsi skupaj.« Iz tega sledi, da je dolžnost slehernega državljana in skupnosti, da o teh stvareh razmišlja in prispeva svoj delež. Učinkovitost teh besed se je po-

ju uskladi z našimi pogoji in temu primerno tudi organizira teritorialna obramba, služba te-

ritorialne obrambe, organizacija civilne zaščite ter da se določi način mobilizacije teh enot:

Teritorialna enota

Kje in kdo ustanavlja te enote, je jasno razvidno iz samega odloka. Ni to nobena novost, ki bi bila specifična samo za Jugoslavijo, kajti takšne enote s podobnimi nalogami imajo organizirane več ali manj po vseh državah. Specifično je verjetno le to, kako in kdo jih organizira in vodi. Stari način mobilizacije, ki je veljal do II. svetovne vojne in še potem, nam v sedanjih razmerah ne odgovarja. Mobilizacija enot, ki bi trajala nekaj dni, bi bila prepozna. Samo primer Češkoslovaške, ki je bila okupirana v roku 6 ur, nam jasno pove, da moramo skrajšati ta rok na minimum. To pa lahko dosežemo samo na ta način, da organiziramo enote tam, kjer živijo in delajo njeni pripadniki, a to so naše tovarne in naselja ter da jim opremo damo na hranjenje domov ali v njihovo neposredno bližino. To je pa tudi način, da imamo enote organizirane v najkrajšem možnem času.

Drugi razlog za organizacijo takšnih enot je tudi v tem, da sodobne vojne niso samo fron-

talne, temveč so kombinirane z raznimi akcijami po celotnem območju od bombardiranja, raznih manjših ali večjih desantov, diverzantskih skupin, raznih obveščevalcev itd.

Da bi se mogli uspešno upreti takšnim akcijam, pa moramo imeti enote formirane in locirane po vsem našim območju tako, da so sposobne takoj stopiti v dejstvo. Operativni del armade takšnih nalog ne more uspešno reševati, ker je njena naloga prestreči sovražnika na težiščih njegovega delovanja.

Eden od važnih razlogov za organizacijo teh enot je tudi ta, da imamo že sedaj pripravljeno jedro bodočega vsesplošnega ljudskega odpora v slučaju začasnih zasedbe posameznih območij.

Izkušnje so dragocene in če jih nimamo, jih zelo drago plačujemo v slučaju vojne, to je s človeškimi življenji. Zato so tudi pripombe, da nas bo to veliko stalo, odveč, ker cena življenja se ne da meriti z denarjem.

Službe teritorialne obrambe in enot civilne zaščite

Odlok določa, katere službe in enote se ustanovljajo, potrebno pa je, da vsaj na kratko pojasnimo pomen teh služb in enot.

Če govorimo o potrebi ustanovitve centra za obveščanje in alarmiranje, moramo tudi povedati, da bi pri sodobnih hi-

trostih letal bil dosednji način alarmiranja neučinkovit in v večini primerov tudi prepozen. Zato je potrebno na območju Jugoslavije organizirati enotno službo obveščanja, katera razpolaga z najsodobnejšo elektroniko. Samo tak sistem obveščanja in alarmiranja nam bo dal še toliko časa, da pred eventualnim zračnim napadom še lahko ukrepamo, da bi zmanjšali materialne in človeške žrtve. Kljub tako organizirani službi, je čas za ukrepanje še vedno zelo kratek, 3—5 minut, vendar nam zagotovi vsaj toliko časa, da se prebivalstvo zateče v zaklonišča. Če imamo to pred očmi, lahko spoznamo nujnost ustanovitve takšnega centra tudi v Domžalah.

Prav takšna je situacija tudi z zvezami ob morebitnih naravnih nesrečah ali v vojni. Spomnimo se samo potresa v Skopju, kjer zveze precej časa niso delovale in je bil to vzrok za slabšo pomoč takoj v začetku. To se nam lahko zgodi tudi v primeru vojne. Zato je potreba po posebnih zvezah, ki bi lahko delovale tudi v takšnih situacijah, nujno potrebna.

Skldišča opreme in orožja, ki so hitro dosegljiva v primeru potrebe, so odločilnega pomena za hitro organizacijo teritorialne obrambe

gled v teh odlokih ni nič posebno novega, ker o teh vprašanjih v zadnjih letih veliko govorimo. Vendar je bistvena razlika v tem, da so bile te priprave do izida novega zakona o narodni obrambi v izključni pristojnosti federacije, z novim zakonom pa je tudi to vprašanje preneseno na osnovne samoupravne organe v občini, v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

V pristojnosti federacije je sedaj samo še operativni del oboroženih sil SFRJ, druge obrambne priprave pa so v pristojnosti vseh drugih družbenopolitičnih skupnosti, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, ter na kraju vsakega našega državljana.

Iz navedenega jasno izhaja, da obramba domovine ni več stvar samo posameznih ljudi in organov, temveč nas vseh ter da se obrambne priprave, čeprav zgrajene na enotni konceptiji, vendar prilagajajo vsakemu območju posebej, skladno z objektivnimi pogoji, ki na posameznih območjih obstajajo, pa naj bo to zemljišče, razvitost, naseljenost, komunikativnost in drugi elementi lahko vplivajo na obrambne priprave. V zvezi s tem imamo bogate izkušnje iz NOB, alžirske osvobodilne vojne, Vietnamske in na kraju tudi iz lanskih dogodkov.

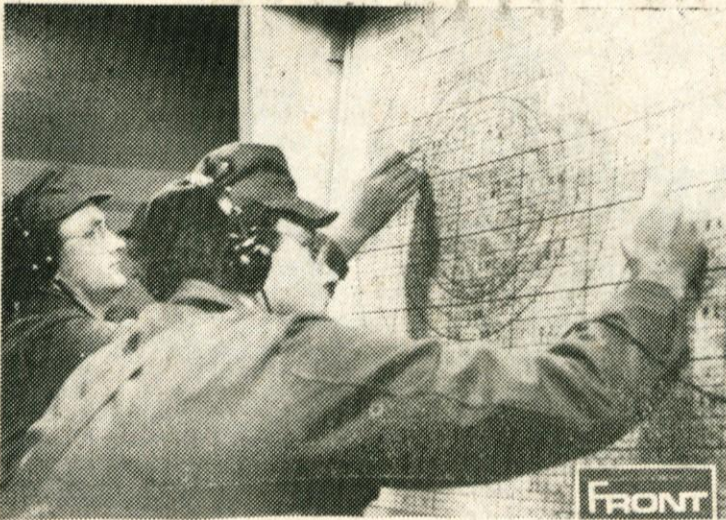
Tovariš Stane Kavčič je v svojem ekspoziciji v skupščini SRS oktobra 1968, govorec o teh vprašanjih in pripravah, izrekel o načinu obrambnih priprav

kazala tudi praktično v naši NOB, v kateri smo imeli ogromno dokazov z našimi uspehi, ker smo bili enotni in ker smo ta načela tudi praktično izvajali. Skratka, morebitnega napadalca moramo pričakati v vsaki hiši, v vsakem gozdu in v vsaki tovarni. Prav tako moramo reševalno službo organizirati tako, da lahko nudimo takojšnjo učinkovito pomoč slehernemu našemu občanu v njegovih težavah ob raznih elementarnih nesrečah in še posebno v vojni.

Namen objavljenih odlokov je, da se tudi na našem območ-

Enote civilne zaščite morajo biti dobro izvežbane in sodobno opremljene

Center za obveščevanje je nepogrešljivi sestavni del dobro organizirane civilne zaščite. Zato take centre organiziramo tudi pri nas

Najbolj razpostranjena in tudi potrebna pa je organizacija civilne zaščite. Tako je zamišljena tudi v odloku, kajti za-jeti mora posredno ali neposredno vsakega našega državljan-a. Takšna organizacija nam n-potrebna samo v vojni, temveč tudi v mirnem času pri požarih, poplavih in drugih nesrečah, ki so vsakodnevne. Pri vseh nesrečah nam bodo dobrodošle skoraj vse vrste enot civilne

zaščite od reševalcev, gasilcev, prve pomoči in druge. Kako učinkovita in strokovno usposobljena pa bo organizacija civilne zaščite, pa ni odvisno samo od upravnega organa, ki so pripravljajo, temveč v večji in manjši meri od vseh naših občanov in od stopnje njihove prizadevnosti. Pri tem ni važno ali je nekdo vključen v organizacijo v tovarni ali v naselju.

Pouk o obrambi in zaščiti

Uspešnejša realizacija prvih dveh odlokov bo v veliki meri odvisna od dosedanjega izvajanja odloka o pouku o obrambi in zaščiti. Večji del predvidenih enot ne bo sestavljen iz strokovnjakov, ker jih ni. Zaradi tega so v te enote vključeni vsi občani tam, kjer živijo in delajo. Iz teh razlogov je potrebno vse pripadnike enot in služb preko strokovnega pouka usposobiti za delo, na katero so razvrščeni.

Prav tako je potrebno, da se z osnovnimi znanji o obrambi in zaščiti spoznajo prav vsi občani. To nam dokazujejo izkušnje iz NOB in iz vsakodnevnega življenja, saj nam ljudje umirajo pogosto zato, ker jim ob nesrečah nismo sposobni takoj nuditi najnujnejše pomoči.

Oblike pouka o zaščiti in obrambi bodo raznovrstne. Organizirane bodo pri tovarnah, po krajevnih skupnostih in za civilno prebivalstvo, odvisno od pogojev na posameznih področjih. Uspeh takega pouka pa ne bo odvisen samo od organizatorjev, temveč v prvi vrsti od nas samih in od naših prizadevanj. Ne bo dovolj samo udeležba pri predavanjih, seminarjih, predvajanjih filmov in drugih oblikah pouka, temveč bo uspeh odvisen od tega, koliko se bomo sami individualno pripravljali za svoje dolžnosti, za pomoč sočloveku.

Na območju občine je že sedaj dosegljivo veliko strokovne literature. Med ostalim je bilo v letošnjem letu razdeljenih prebivalstvu 8.500 izvodov brošure, »Kako se zaščitimo v vojni«. V teh dneh pa bo razdeljenih 500 kosov brošure »Ljudska obramba« in »Prva pomoč«. Vse to ni poceni, zato priporočamo občanom, da te brošure

poiščejo, jih berejo in jih dajo tudi svojim sosedom. Razen tega priporočamo občanom revijo »Naša obramba«, katera na poljuden način obravnava to tematiko in za katero je letna naročnina 15 din. Mišljenja smo, da bi morala biti ta revija prisotna v slehernem domu oz. družini, ter jo zaradi tega tudi priporočamo. Prav tako so vsakih 14 dni na programu TV oddaje, ki na poljuden način prikazujejo posamezne teme iz

programa pouka o zaščiti in obrambi. Tudi te emisije priporočamo. O organizaciji samega pouka, njegovih oblikah in organizaciji pa bomo več pisali v naslednji številki. Po sklepu uredništva bomo v vsaki številki del prostora odmerili tudi narodni obrambi. Tako bomo občanom tudi po tej poti posredovali vse potrebno o obrambnih pripravah v občinah.

TEDEN OTROKA JE ZA NAMI

Koliko lepih želja je bilo izrečenih ob tednu otroka. Koliko nujnih potreb se je nanizalo. Teden otroka pa je že za nami. Tudi v domaški občini.

Zakon o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva je uvedel sistem na to občutljivo področje. Prav tako je z zakonom določena stopnja prispevka, ki se plačuje od osebnih dohodkov, invalidnin in pokojnin. Z zakonom je tudi določeno, kako naj se ta sredstva uprabljaajo. Kar največji delež je namenjen razširitvi mreže vzgojno varstvenih ustanov. Potrošnja teh sredstev za investicije v vzgojno varstvene zavode oziroma ustanove pa je vezana na občinske programe razvoja otroškega varstva.

Občina Domžale je sprejela program razvoja otroškega varstva v občini v preteklem letu. Lani zbrana sredstva za prispevne stopnje so znašala 247.719,00 din.

V letošnjem letu pa so s spremembo zakona, ki je določil drugačno delitev zbranih sredstev (v korist občin) predvidena v znesku 520.000,00 din. V osmih mesecih pa se je letos zbralo že 381.860,00 din.

Ker je zakon s svojim delovanjem močan vzpodbudnik za solidarno združevanje sredstev in je tudi v naši občini močno prizadevanje v tej smeri že dalj časa, je uspelo v času od spre-

jetja zakona pa doslej odpreti 65 novih mest za predšolske otroke v vrtcih Mengeš in Jarše. Za 82 mest pa se je povečalo tudi število otrok v celodnev-nem bivanju pri šolah.

V prihodnjem letu bo treba izvršiti nadaljnjo realizacijo programa. Sredstva, ki se nam bodo v tem času zbrala, sicer ne bodo zadostovala, poklicati bo treba na pomoč tudi še druge, ki lahko prispevajo, kot so banka, republiška skupnost otroškega varstva in tudi delovne organizacije. Skupščina občine Domžale je že sprejela sklep, da se ustanovi samostojna skupnost otroškega varstva v občini. Ko bo le-ta zaživela, se bo prav gotovo še krepkeje spoprijela s problemi in programsko usmerjala razvoj otroškega varstva. Ta skupnost bo skrbela za izvajanje že sprejetega programa in po samoupravni poti iskala novih rešitev. Ker pa so denarji, ki se stekajo na podlagi zakona, osnovna baza, iskreno želimo, da bi v prihodnjem letu prispevna stopnja za otroško varstvo ostala vsaj enaka letošnji. Le če bomo lahko za daljše obdobje računali na stabilen vir in k temu dodajali še sami kolikor največ moremo, bomo lahko ublažili stanje na področju otroškega varstva in s tem tudi razbremenili tako šole kot družine, predvsem pa matere — proizvajalke.

M. I.

Novice s Homca

Homški gasilci so pred časom praznovali 40. obletnico obstoja. Ob tem jubileju so izročili svojemu namenu nov tipiziran gasilski avtomobil. Zanj so sami zbrali večino denarja. Novemu gasilskemu avtomobilu sta botrovala Peter Pirnat in

Majda Loboda. Proslave se je udeležilo mnogo uniformiranih gasilcev iz sosednjih društev s 16 gasilskimi prapori. Praznovanje 40. obletnice je tako prav lepo uspelo in moramo homškim gasilcem samo iskreno če-

Prometna kronika

Prometni organi imajo analiziranih v času do oktobra 370 prometnih nesreč, ki so jih obravnavali delavci milice v občinah.

Od teh je bilo javnemu tožilstvu poslanih 121 prijav, sodniku za prekrške 210, medtem ko je bilo 39 primerov obravnavanih kot dogodek.

Najbolj prometna je cesta Ljubljana-Celje na sektorju od Dobrave do Zajasovnika. Ob tej

je kolesarska steza in cesta za lahek promet le od Trzina do Domžal in tu je sorazmerno malo prometnih nesreč. Kontrola na tej najbolj prometni cesti opravlja prometna postaja milice iz Ljubljane. Velika frekvenca je tudi na cesti II. reda Trzin-Mengeš-Kamnik in na cesti III. reda Domžale-Preserje-Duplica, kjer je veliko dovozov in zato tudi veliko prometnih nesreč.

Prometne nesreče, obravnavane vzrok:	Kot kaznivo dejanje	Kot pre- kršek	Skupaj
neprimerna hitrost	17	47	64
nepravilno prehitovanje	21	33	54
neupoštevanje prednosti	21	27	48
naletj	5	35	40
vpliv alkohola	14	15	29
nenadne spremembe smeri	8	10	18
vzratna vožnja	—	16	16
neupoštevanje prometnega znaka	5	4	9
nenaden prihod na cesto	8	—	8
tehnično neurejeno vozilo	5	1	6
nepravilna hoja pešca	5	1	6
vožnja brez voznškega dovoljenja	2	2	4
nepravilno razvrščanje	—	1	1
vožnja po levi strani	5	3	8
drugi vzroki	3	8	11
neznani vzroki	2	2	4

Največ prometnih nesreč je bilo v Domžalah na Ljubljanski cesti (54) slede Domžale-Preserje (36), Trzin-Mengeš (33), Bencinska črpalka-Vir, Bukovčeva (28), Vir-Zelodnik (20), Zelodnik-Moravce (16), Dobrava-bencinska črpalka (14) itd.

Največ prometnih nesreč je bilo med 13. in 17. uro (107), med 17. in 21. uro (87), od 5. do 9. ure jih je bilo (68), od 9. do 13. ure pa (65).

Največ prometnih nesreč se dogodi v mesecu juliju, avgustu in septembru, po dnevih pa je

največ nesreč ob petkih, sobotah zlasti pa ob nedeljah.

14 prometnih nesreč na naših cestah je bilo s smrtnim izidom. Mrtvih je bilo 15 ljudi, 109 je bilo hudo poškodovanih in 150 lahko, pri ostalih je bila le materialna škoda.

395 storilcev je bilo predlaganih za uvedbo postopka o prekršku cestno prometnih predpisov, in sicer 344 voznikov motornih vozil, 48 kolesarjev, 5 voznikov vpreg in 1 pešec.

S 30,00 din je bilo kaznovanih 62 voznikov, s 5,00 din 195 kršilcev, od tega 4 tuji vozniki.

J. K.

Tovariško srečanje

Mestni odbor ZB NOV Domžale je 13. septembra letos organiziral za svoje člane tovariški izlet z namenom, da si udeleženci ogledajo Bazo 20 v gozdocih Kočevskega roga in spoznajo zgodovinsko preteklost Bele krajine in Metlike. Nad sto udeležencev izleta je bilo izredno zadovoljno s samo organizacijo in s tistim, kar so sli-

šali na Bazi 20 in videli v zgodovinskem muzeju v Metliki. Popoldansko srečanje udeležencev izleta je bilo zelo prisrčno in vsi so izjavljali, da bi morali take izlete organizirati večkrat, da bi na njih lahko obujali spomine na vojna leta, se med seboj večkrat srečavali ter se pogovarjali o življenju, ki ga živijo danes. Lahko rečemo, da je ta akcija Mestnega odbora ZB NOV Domžale dala vrsto spodbudnih predlogov za podobne organizacije v bodoče in da taka tovariška srečanja pomenijo zblíževanje med borci, ki radi obujajo spomine na pretekla obdobja. Srečanje je izzvenelo v želji, da bi bila taka tovariška srečanja čim pogostejša, vsem pa bo dolgo ostal v spominu dan, ko so v prijetnem vzdušju izmenjavali svoja mišljenja in obujali spomine na dni, ki niso bili lahki, pa so vendar doprinesli k temu življenju, katerega danes živimo.

N. Vodnik

Po ogledu Baze 20 in znamenitosti Bele krajine so udeleženci izleta obiskali še turistično točko nad Metliko, imenovano Veselica

Novice z Rov pri Radomljah

Vas Rova poznajo že mnogi turisti, domači in tuji, še bolj pa bo postala znana, ko bodo uresničeni načrti o umetnem jezeru v prelepi dolini med Kolovškimi hribi. Takrat našim delovnim ljudem ne bo treba hoditi tako daleč na oddih. Saj bodo imeli kar doma vse na razpolago. Že sama vas Rova z znamenito cerkvico na gričku nad vasjo in z lepo urejenimi vrtički okoli vaških hiš napravi prijeten in privlačen vtis na vsakogar, ki pride v ta del naše domovine. Prav bi bilo, da bi se našel kak novinar in nekoč pogledal v ta konec in se pogovoril s domačini o vseh njihovih problemih! Da prebivalci tega predela naše občine res niso kar tako, naj navedem vsaj nekaj omembe vrednih dejstev, ki kažejo, da so tamonjšni prebivalci napredni in delavni ljudje. Že od leta 1906 imajo svoj lastni vodovod. Imeli so nekaj časa celo svojo elektriko. Poseben razmah pa so Rova in okoliške vasi doživele po svobodi. Nova šola, nov gasilski dom, na-

bava prve gasilske motorke, javna razsvetljava, ureditev ceste do Zič obnove vodovoda v Zičah itd., vse to so bila dela, pri katerih so sodelovali vsi prebivalci, obenem pa krili tudi večino finančnih stroškov iz svojega žepa. Pri tem pa štejejo Rova z vsemi okoliškimi vasmimi le kakih 300 prebivalcev. Letos v mesecu juliju pa so napravili v svojem prizadevanju še en korak naprej. Rovski gasilci so nabavili novo motorno brizgalno, ki bo dala 800 l vode na minuto. Pri tem so zopet zbrali večino sredstev sami, pomagala pa jim je pri tem tovarna papirja na Količevem. Obenem pa so prvič vključili v akcijo gasilsko sireno, ki so jo montirali kar na gasilski stolp. Kako ljubljena je vas Rova se je videlo prav na dan, ko so slovesno krstili novo gasilsko motorko.

Vsi prijatelji tega lepega kraja želimo tamkajšnjim prebivalcem še veliko delovnih uspehov!

Nace Vodnik

OBVESTILO

Obveščamo vse lastnike motornih in priklopnih vozil, da bo redno podaljševanje registracije za leto 1970 od 1. do 31. decembra 1969. Na to opozarjamo tiste lastnike motornih vozil, katerim veljavnost prometnega dovoljenja preteče 31. decembra 1969.

Podaljševanje registracije in obvezno zavarovanje bo opravljeno na že običajen način pri referentu za promet, soba št. 17 pritličje.

Iz pisarne odseka za splošne zadeve

Ustanavljanje obrtne nabavno - prodajne zadruge v Domžalah

Svet za obrt je v načrt svojega dela sprejel tudi ustanovitve obrtne prodajno-nabavne zadruge, ki bi poleg nabave re-promateriala in prodaje izdelkov za svoje člane imela tudi nalogo, da oblikuje politiko razvoja obrtništva na področju občine. Obrtna prodajno-nabavna zadruga bi se ukvarjala predvsem z naslednjim:

- da svojim članom kupuje reprodukcijski material in ga daje v predelavo ali izdelavo določenih artiklov;

- da prodaja svojim članom reprodukcijski material za obrtne storitve in izdelavo in oskrbi za svoje člane nabavo delovnih strojev, naprav in orodij;

- prodaja izdelke in storitve svojih članov;

- prevzema obrtniška dela posameznih naročnikov in delovnih organizacij in skrbi za izvršitev naročenih del;

— organizira kooperacijo med svojimi člani in drugim proizvajalnimi organizacijami.

Za ustanovitev zadruge je svet imenoval posebno komisijo z nalogo, da pripravi vse potrebno za ustanovitev same zadruge. Zaradi tega je komisija sklicala informativni zbor obrtnikov, katerega se je udeležilo nad 150 obrtnikov s področja domžalske in kamniške občine. Na zboru so razpravljali o pomenu predvidene zadruge, o pravicah in dolžnostih članov in o ekonomski upravičenosti njene ustanovitve, ter o možnostih za kreditiranje delovanja obrtnikov. Ugotovitve, sprejete na zboru obrtnikov, so naslednje:

1. Obrtniki so zelo zainteresirani za ustanovitev zadruge, ker bi prek nje lahko poleg navedenih nalog izvajali tudi enotno politiko obrtništva na področju občine. Poleg tega bi se

napredne težnje obrtnikov lahko pojavljale v obliki kvalitetnih razstav in sejmov, ki bi prikazovali njihovo dejavnost.

2. Delavci zadruge morajo biti moralno in strokovno sposobni ljudje, ker bi le tako zadruga lahko kvalitetno in uspešno poslovala.

3. Po sklepu zbora obrtnikov naj se zadruga ustanovi čimprej, to je vsaj do 1. decembra 1969, tako da bi poslovanje obrtnikov v letu 1970 normalno in nemoteno potekalo.

Na zboru so bili razdeljeni vprašalni listi. Osnovni namen vprašanj je bil, kakšen bo promet posameznih obrtnikov prek zadruge, ker bi bila od tega odvisna njena ekonomska upravičenost. Te vprašalne liste je izpolnilo več kot 40 samostojnih obrtnikov in iz njih je možno razbrati, da bi bruto promet zadruge v začetku znašal nad 8.000.000 N din. Tako visok pro-

met prek zadruge opravičuje njeno ustanovitev in zaradi tega daje komisija Svetu za obrt predlog, da skupščina občine Domžale izda soglasje za ustanovitev.

Ustanovni občni zbor bi naj bil še v mesecu oktobru, udeležili pa naj bi se ga tisti člani, ki so izpolnili vprašalne liste in pristali kot soustanovitelji zadruge:

Ustanovni občni zbor naj bi sprejel:

- akt o ustanovitvi zadruge;
- začasni statut o poslovanju zadruge;
- izvolil začasni zadrudni svet;
- določil rok za izvolitev rednih organov upravljanja zadruge.

Začasni zadrudni svet bo izvolil upravni odbor zadruge in imenoval začasnega direktorja oziroma upravnika. Naloga vseh navedenih organov pa bo, da čimprej uredi vse pravne zadeve za redno poslovanje in da z vpisom v register čimprej postane pravna oseba, ki bo lahko zastopala vse obrtnike na področju občine.

40 let gasilskega društva Radomlje

Pred 40 leti so napredni in podjetni Radomljanji ustanovili po zgledu sosednjih večjih krajev prostovoljno gasilsko društvo. Povod za ustanovitev društva so bili številni požari v vasi in okolici. V tistih časih ni bilo hitrih prometnih sredstev in dobrih cest, kakor danes, še manj je bilo na razpolago ustreznega reševalnega orodja in opreme. Ljudje so bili tako na milost in nemilost prepuščeni naravni stihiji in so morali pogosto nemočno, z grozo v očeh opazovati, kako jim ognjeni zublji ali drugi podivjani elementi narave požirajo z žulji prigarano skromno imetje.

Ustanovitev prostovoljnega gasilskega društva je bila zato za vsak kraj pomembna pridobitev, zlasti na podeželju. Ker je pobuda izhajala iz ljudstva,

ker so gasilci vestno služili ljudstvu in nikdar političnim mahinacijam, so do danes ostali med ljudstvom priljubljeni in uživajo vso njegovo podporo. Zato danes v Sloveniji skoraj ni kraja, kjer ne bi bilo gasilskega društva. Gasilstvo je postalo narodna tradicija.

Tudi v Radomljah je novoustanovljeno gasilsko društvo uživalo vso podporo prebivalcev, zato si je v kratkem času lahko zgradilo svoj dom in si nabavilo potrebno orodje in opremo. Že pred drugo svetovno vojno je radomeljska gasilska četa učinkovito nastopila pri gašenju več kot dvesto požarov v bližnji in daljni okolici. Za izredno mobilnost radomeljskih gasilcev, za katere je bilo znano, da so bili tudi v oddaljenih krajih vedno med prvimi

na požarišču, gre zasluga predvsem zelo požrtvovalnemu članu Francetu Skrjancu, ki je dal gasilcem vedno na razpolago svoj tovorni avtomobil.

Da je bila gasilska organizacija vedno v službi naroda in da je v njenih vrstah vel napredni duh, se je pokazalo tudi med narodnoosvobodilno vojno. Vsa razpoložljiva oprema, zlasti uniforme in druga obleka je bila izročena partizanom; mnogi gasilci so prišli za orožje in odšli v gozdove, alj pa so kot aktivisti pomagali naši vojski, petorica od njih pa je na oltar domovine in svobode položila svoja mlada življenja. To so bili tovariši: Ciril Zabnikar, Anton Pirš, Miha Jerman, Pepe Jenko, dr. Ivo Potokar in Janez Pogacar.

Tudi po vojni gasilci niso stali ob strani, ampak so ramo ob ramo z drugimi organizacijami pomagali obnovi, obnovili pa so tudi lastno organizacijo. Danes, 24 let po vojni, je Gasilsko društvo Radomlje ena najbolj množičnih, prav gotovo pa tudi najbolj delavnih organizacij v kraju. Njen pomen in vloga pa je danes mnogo širša kot zgolj varnost pred požari. V sklopu civilne zaščite in vseljudske obrambe je pomemben člen. Spričo odsotnosti ali nedelavnosti drugih organizacij pa predstavlja gasilsko društvo v Radomljah tudi pomembno središče družbenega, športnega in ne nazadnje tudi kulturnega življenja prebivalstva in zlasti mladine.

Prav v tem času dosega gasilska organizacija v Radomljah uspeh za uspehom zlasti na go-

spodarskem področju. S požrtvovalnostjo in podjetnostjo članov se je uspela sodobno opremiti. Največji uspeh pa so dosegli pionirji z osvojenim prvim mestom na državnem prvenstvu v Titovem Učicu lansko leto. Velik uspeh je tudi množičnost, saj so na tekmovanja gasilskih in športnih veščin pošiljali v zadnjih letih tudi po 4 desetine svojih članov in tam dosegali lepe uspehe.

40. obletnico ustanovitve in 40-letno uspešno delovanje društva so radomeljski gasilci svečano proslavili v nedeljo, dne 14. septembra. Ob tej priliki so izročili svojemu namenu novo 900-litrsko motorno brizgalno tipa Rosenbauer in nov gasilski avtomobil s prikolico za orodje. Pokroviteljstvo nad izredno lepo prireditvijo, na kateri je sodelovalo mnogo narodnih noš, ter veliko število gasilcev s prapori iz skoraj vseh gasilskih društev naše občine, je prevzela Združena kemična industrija iz Domžal, na svečanosti je bil prisoten njen predstavnik, direktor obrata Količevo, tov. Valentinčič. Novi motorni brizgalni je kumovala Papirnica Količevo, v tej tovarni je namreč nova motorčka januarja letos doživela svoj krst, kumovanje pa je opravil njen predstavnik, predsednik upravnega odbora Papirnice Franc Pančur. Novemu avtomobilu pa sta kumovala Martin in Olga Šraj. Lepo gasilsko slovesnost v Radomljah je v imenu republiške gasilske zveze pozdravil Jernej Certanc.

J. Kocmač

Jeretinova jama v Domžalah - sanitarni problem

Ta jama ob Vodovodni cesti, komaj nekaj sto metrov oddaljena od črpalnih naprav domžalskega vodovoda, je bila že od nekdaj gramoznica, ob gradnji sedanje zvezne ceste so v njej kopali material za nadvoz nad železnico v Domžalah, kasneje pa je po sili razmer postala jama za odpadke vseh vrst. Jama je bila v sušnem obdobju skopana tako globoko, da je sedaj na njenem dnu največkrat talna voda kot nekaj baje. In prav ta jama je že dolgo časa kamen spotike vseh prebivalcev tega dela Domžal. Zakaj? Tisti, ki vozijo vanjo odpadke in ostali material, tega materiala ne stresajo v jame, ampak na njen rob, ta rob pa je sedaj že tako širok, da je postala cesta Domžale-Groblje neprevozna, ker je do 2 metra visoko zasuta s temi odpadki. Vozniki delajo okrog jame vedno širši ovinek in vozijo kar po njivah. Nikogar ni, ki bi tu

skrbel za red, čeprav je to edina jama za odpadke v Domžalah, kamor dovažajo na tisoče kubikov najrazličnejšega materiala. Okrog jame se širi v polletnih dneh neznosen smrad, ki nastaja pri razpadanju odpadkov, poveča pa ga še strupen dim, ki se vali nad zažganimi kupi plastike in odpadnega tekstila tako, da je takrat, ko piha severni veter, ves ta del Domžal v dimu, ki skraj onemogoča dihanje, posebno ponoči. Na kupih odpadkov so se pojavile tudi kače, podgane pa so stalni gostje okoliških hiš.

Sprašujemo se: ali tu res ni mogoče napraviti reda? Komu je bila naložena skrb za to jama? Kdo daje dovoljenje za navažanje smeti in odpadkov? Ali si je sanitarni inšpektor to domžalsko sramoto že kdaj ogledal? Kaj pravi k temu krajevna skupnost?

Smatramo, da problem ni tako velik, da ne bi bil rešljiv. Od-

padkov okrog jame je že toliko, da bi bila jama z njimi, če bi jih zrlili v jama, že najbrž zasuta. Tisti, ki odpadke dovažajo, bi morali prevzeti skrb, da jih tudi spravijo v jama, ne pa odlagajo tam, kjer se jim ravno zdi. Gojišče plevela in mrčesa je nujno uničiti, cesto Domžale-Groblje pa spet usposobiti za promet!

Dolžnost krajevne skupnosti je, da to domžalsko sramoto

odpravi in vpelje pri jami tak režim, kakor ga imajo drugod ali kakršen je nekaj časa že bil tudi pri tej jami.

Dožnost sanitarne inspekcije pa je, da poskrbi, da bo področje, ki je zaradi vodovodnih naprav v neposredni bližini rezervat, resnični rezervat in tudi sanitarno tak, kakršen mora biti in da ukrene vse potrebno, da bo to gojišče komarjev, kač in podgan enkrat zginito ter da bo to zemljišče, ko bo jama zasuta, upcrabljano v take namene, da ne bo ogrožalo zdrave pitne vode domžalskega vodovoda.

Stanovalci ob jami

Delo pri realizaciji programa izgradnje šolske mreže

Upravni odbor sklada za izgradnjo šolske mreže je pri dosedanjem delu opravil prve nujne naloge in sprejel potrebne sklepe za poslovanje sklada.

Pripravil in sprejel je statut sklada, v katerem je določen

način poslovanja sklada, pravice in dolžnosti upravnega odbora, občinske skupščine in krajevnih skupnosti. Sklad je samostojna pravna oseba in odloča samostojno. Finančni načrt in zaključni račun potrjuje občinska skupščina.

Delo upravnega odbora postaja intenzivno zlasti zadnja dva meseca. Zainteresiranost občanov in šol za delo sklada dokazuje tudi navzočnost na sejah, saj neopravičenih izostankov ni.

Upravni odbor je sprejel sklep, da finančna sredstva, ki so se že dotekla, vroči pri banki, da si s tem zagotovi bančne kredite takrat, ko jih bo potreboval.

Upravni odbor je storil potrebne korake, da bi naša občina po treh letih neuspešnih prizadevanj v letu 1970 dobila ugoden kredit iz republiških sredstev.

Ob razpravi o idejnih projektih in mikrolokaciji je upravni odbor sklenil, da določitev lokacij in kapacitet šol za širše območje Domžal in Mengša odda v strokovno obdelavo usposobljeni organizaciji. Ta elaborat bo upravni odbor obravnaval konec oktobra t.l.

Na vsaki seji upravni odbor obravnava poročilo službe o dotoku sredstev in izterjavi le-teh, ter daje službi nalogo in usmerja njeno delo. Sprejet je sklep, da je treba urediti točno evidenco zaposlenih občanov, ker bo le tako mogoče kontrolirati redno vplačevanje samopriskvka ter točno evidentirati sredstva po šolskih okoliših. Taka evidenca bo služila tudi za druge namene. Pri nastavitvi evidence in njenem vodenju bo potrebna pomoč delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

Finančno poročilo o vplačevanju krajevnega samopriskvka:

Po planu:	Skupni znesek realizacije:
do 30. 6. 108.333,00	92.281,00
do 31. 7. 216.666,00	222.475,00
do 31. 8. 324.999,00	341.580,00
do 30. 9. 433.332,00	446.220,00

V Ihanu so odkrili nove freske

Ihan je staro naselje, saj se omenja že leta 1228, ko je oglejski patriarh Bertold potrdil prodajo dveh posestev v Ihanu. Župnija je bila vsaj že leta 1296, ko se omenja prvi župnik. V tistih časih je spadala pod mengeško prafaro.

Prvotna cerkev je bila verjetno romanska, kasneje pa gotška in je bila večkrat prezidana. Sedanje obliko je dobila v letih 1678 do 1743. Načrte za prezidavo je napravil znani stavbenih Gregor Maček.

Razen domačinov pa le malo-kdo ve, da so letos pri beljenju cerkve pod starim beležem odkrili doslej neznane freske iz srede 18. stoletja.

Ihanski župnik je zaprosil domačina, akademskega slikarja Tomaža Kvasa, ki je zaposlen v Zavodu za spomeniško varstvo v Ljubljani, da je freske strokovno odkril. Delo je trajalo tri tedne in prav v zadnjih dneh, ko je odkrivanje že skoraj končal, sem ga obiskal kar v cerkvi. Rade volje mi je razložil, kdo je freske naslikal in kaj predstavljajo.

Ob severni podolžni steni, kjer je bila nekdaj niša za Marijin kip, je odkril fresko, ki je bila najmanj dvakrat preslikana. Zadnjič leta 1860. Fresko je naslikar Franc Jelovšek, Mengšan po rodu, ki ga predvsem poznamo po freskah v Grobeljski cerkvi. Žal je freska zgoraj uničena, ker je bilo tu zaradi svetlobe vzdano polkrožno okno.

Freske predstavljajo biblijske osebe, v sredini spodaj pa so originalni ostanki prvotne freske z rokokojskim polžastim

okvirom, ki je nekoč obkrožal Marijino sliko, kasneje pa nišo za Marijin kip, ki je sedaj v zakristiji in ga je neznan kipar izdelal verjetno okrog leta 1630.

Odkrita freska na južni strani predstavlja iluzionistično naslikan oltar z baldahinom. Gornji nastavek slike je bil s kasnejšo vzdavo polkrožnega okna močno poškodovan. Levo zgoraj je naslikan sv. Boštjan, desno zgoraj pa sv. Ambrož. Sredina freske je močno poškodovana. Na levi strani je dobro ohranjena upodobitev sv. Jakoba, na desni pa sv. Matije, ki ima na sekiri letnico 1764, ki je leto Jelovškove smrti. Fresko je verjetno pričel slikati Franc Jelovšek, dokončal pa jo je slikar Anton Cebej.

Za obe freski je značilno sadje in cvetje, ki prepleta arhitekturo. Jelovšek in Cebej sta se te ornamentike pogosto posluževala, kar lahko opazimo tudi na Jelovškovih freskah v Grobljah.

Velikost obeh na novo odkritih fresk je ca. 5,20 m v kvadratu, žal pa sta precej poškodovani in verjetno dvakrat obnovljeni in večkrat prebeljeni.

Na zunanji strani cerkve sta še dve freski. Freska na južni strani cerkve je nekaka motivna slika bolnika in zaščitnice — Marije pomočnice bolnikov. Na vrhu freske, delo Antona Cebeja, je sončna ura. Freska je iz leta 1764. Druga freska, ki prikazuje nesrečo pri gradnji cerkvenega zvonika je iz leta 1743. Tudi tu je sončna ura. Avtor je verjetno Cebej.

Na novo odkrita in doslej neznan freska mojstra Jelovška v Ihanu samo še potrjuje že doslej razširjeno mnenje o izredni plodnosti njegovega umetniškega ustvarjanja, ki je dalo svojstveni pečat vsemu cerkvenemu slikarstvu na slovenskem sredu 18. stoletja. Za najdbo v Ihanu se zanima tudi Zavod za spomeniško varstvo iz Kranja.

T. R.

CENJENIM OBČANOM!

V delavnici KOSTIĆ Ilije — MIKANJE VOLNE v Domžalah, Ljubljanska cesta 39 lahko dobite v veliki izbiri vso volno v plastiki za žimnice in prešite odeje po zelo ugodnih cenah. Poleg tega vam nudim v razprodaji po znižanih cenah sintetično in volneno predivo za ročno in strojno pletenje (za jopice, poloverje, rokavice, nogavice) v raznih barvah:

sintetika: 1 kg 40 N din,

čista volna (preja): 1 kg 60 N din.

Redno poslujem vsak dan od 7.—12. in od 15.—17. ure na Ljubljanski cesti 39.

Se priporoča KOSTIĆ Ilija

S seje občinske skupščine v septembru

Tokrat je bila seja občinske skupščine v dvorani Partizanskega doma v Moravčah. Pričakala je udeležence slovesno pripravljena, pionirji osnovne šole »Jurij VEGA« iz Moravč pa so jim s šopki cvetja zaželeli uspešno delo in še posebno dosti razumevanja pri zadnji točki dnevnega reda, ko je bilo na vrsti sklepanje o gradnji moravške ceste.

Odborniki so najprej pregledali in obravnavali poročilo o gibanju gospodarstva v letošnjem prvem polletju. Pripravila ga je analitsko-planska služba občine; njen vodja, Anka LAH, je poročilo podrobno obrazložila in z grafičnimi prikazi nazorno prikazala nekatere bistvene podatke. Poročilo so prejele tudi delovne organizacije in pristojni organi občinske skupščine, ki naj bi preučili zroke, ki negativno vplivajo na uspešnejši razvoj gospodarstva v občini in jih poskušali odpraviti. Posebno pozornost naj bi posvetili tudi porastu osebnih dohodkov, ki ne naraščajo skladno s produktivnostjo dela, kar povzroča vedno večji inflacijski pritisk. Na to je v razpravi še posebej opozoril odbornik Ivan MRAK. O izvozu, ki se je v primerjavi s istim obdobjem v lanskem letu povečal za 32%, je razpravljala republiški poslanec Cene MATIČIČ in opozoril med drugim na stanje na tržišču s kmetijskimi proizvodi v okviru evropske gospodarske skupnosti. Ugotovil je, da bo tržišče zasičeno z vsemi kmetijskimi proizvodi, razen z govejim mesom. O tem naj bi razmišljali tudi naši strokovnjaki, da bi mogli pravočasno reagirati. Franc BRANISELJ, poslanec gospodarskega zbora zvezne skupščine, je govoril o prednostih obračuna gospodarskih organizacij po metodi variabilnih stroškov, o izvozu pod lastno ceno, o vprašanju amortizacije, ki naj bi jo podjetja bolj družno povečevala, ker je dosežanja stopnja z ozirom na hiter napredek tehnologije nerealna. Menil je, da je za nelikvidnost podjetja eden glavnih vzrokov neučinkovito vlaganje; zavzel se je za uvedbo samouprave potrošnikov, na primer na področju razdeljevanja elektrike, ter se dotakni vprašanja osebnih dohodkov. Odbornika Feliks GRČAR in Ivan VIDIC sta predlagala uvedbo pouka o kmetijstvu v osnovnih šolah, s čimer se je strinjal tudi odbornik Maks ZAJC, vendar je menil, da brez ustrežnejših in boljših kooperantskih odnosov tudi pouk o kmetijstvu ne bo mogel bistveno prispevati k izboljšanju na tem področju. Albin PENIC je menil, da je še pomembnejša vzgoja na kmetijskih srednjih šolah, zato bi se bilo treba zavzeti za njihov nadaljnji obstoj in z ustrežno politiko štipendiranja zagotovi-

ti kmečki mladini šolanje na teh šolah. Peter PRIMOŽIČ, načelnik oddelka za splošne zadeve in družbene službe, je opozoril tudi na dveletno poklicno kmetijsko šolo, ki jo bo organizirala Delavska univerza Domžale.

Na vprašanje odbornice Vide BOGATAJEVE, kateri so glavni vzroki, ki so vplivali na porast proizvodnje v podjetju TOSAMA, da je iz četrtega prišlo na prvo mesto, je republiški poslanec in direktor tega podjetja Jože POGACNIK pojasnil, da že prihajajo do izraza dolgotrajna investicijska vlaganja, nadalje nova proizvodnja filtrov, ki se odvija na najmodernejših strojih, medtem ko proizvodnja »Prve pomoči« k dvigu proizvodnje ni bistveno prispevala, saj jih je izdelovalo se 12 drugih podjetij v državi. Odbornik Ivan CERAR se je zanimal za vprašanje zaposlovanja oziroma odpuščanja delovne sile, predvsem v podjetjih, ki modernizirajo svojo proizvodnjo. Vida BOGATAJ je ugotovila, da poteka ta postopek v podjetju TOKO normalno, ing. Tone DEČKO pa je orisal stanje v podjetju Induplati v zvezi s tem vprašanjem. Sandi RIHTAR je dobil pojasnilo na vprašanje, zakaj dohodki občinskega proračuna zaostajajo za planiranimi, medtem ko je France HABJAN ugotovil, da je to zaostajanje v tem obdobju normalno in se v zadnjih dveh mesecih leta običajno nadoknadi.

Predlog za potrditev zazidalnih načrtov je pojasnil odbornik Jože ZEVIK, predsednik odbora za urbanizem pri svetu za komunalne zadeve. Načrti so bili predhodno razgrnjeni in na nekatere od njih občani niso imeli pripomb, medtem ko so se pri drugih nanašale bolj na vprašanja lastninskih in odškodninskih pravic, ne pa na izboljšavo pozidave oziroma zazidalnega načrta.

Odbornik Pavel ŠIMENC je opozoril na pomanjkljivost v zvezi z načrtom za dopolnilno zazidavo »Pristava« Mengeš, v katerem ni bila upoštevana tudi pozidava območja, ki je bilo prvotno predvideno za vikend naselje, pa je pristojni svet že odločil, da se namesto vikendov grade stanovanjski objekti. Glede na to je skupščina po razpravi o tem vprašanju, v kateri so mimo Jožeta ZEVIKA sodelovali še France HABJAN, ing. Marjan KOPITAR, Janez ANŽIN in Ivan VIDALI, sklenila, da se potrdi zazidalni načrt za dopolnilno zazidavo »Pristava« Mengeš za skupaj devet objektov. Stanovanjsko podjetje naj čimprej poskrbi za izdelavo projekta in izvedbo postopka še za preostalo pozidavo na tem območju. Mimo tega načrta je skupščina potrdila še zazidalni načrt »Radomlje« ob Kamniški Bistrici, načrt »šolski okoliš« Domžale, nadalje načrt

Domžale center — sever, načrt dopolnilne zazidave severno od TOKO II Domžale, načrt dopolnilne zazidave Nove Roje — severni del in spremembo zazidalnega načrta Domžale — zahodno od Savske ceste.

Na naslednji seji skupščine, ko bo stanovanjsko podjetje predložilo poročilo o stanovanjski problematiki, pa naj bi se razčistila tudi vprašanja v zvezi z odkupom, cenami in opremo zemljišč in ostala vprašanja, ki nastajajo v zvezi z oddajo gradbenih zemljišč in ki so jih načeli odborniki Jože KNEP, Pavel ŠIMENC in Marija PRESEKAR.

Z dopolnitvijo odloka o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč je bil določeno urejen način in višina plačila za zemljišče, ki ga dobi za gradnjo bivši lastnik.

Brez razprave je bil po izvedenem ločenem glasovanju odbornikov sprejet odlok, s katerim je bil odpravljen odlok o upravljanju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini, v katerih gospodarji s posameznimi stanovanji več organizacij za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. Oba odloka, ki sta objavljena tudi v uradni prilogi, je pojasnil Albin PAVLIN, predsednik sveta za komunalne zadeve.

Sandi RIHTAR, predsednik sveta za finance, je seznanil odbornike s poročilom republiškega sekretariata za finance, naj bi se za trajno žareče peč na premož ne plačeval prometni davek, da bi se na ta način zagotovila večja poraba premoga. Z ustrežno spremembo odloka o občinskem prometnem davku je skupščina soglasno upoštevala to priporočilo.

Prav tako je skupščina po pojasnilu ing. Lojzeta AVSICA, direktorja KPC Jable in predsednika sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Sob soglasno odločila, da se uvede redna likvidacija Kmečkega mlina Jarše in njegovo premoženje in obveznosti prenesejo na Kmetijski poskusni center Jable.

Iz pismenega gradiva, ki so ga prejeli odborniki z vabilom in iz obrazložitve Petra PRIMO-

ZICA je bilo ugotovljeno, da je imela Srednja tehniška usnjarsko-galanterijska šola Domžale svoj oddelek tudi v Kranju. Ustanovljen je bil na željo čevljarjskih podjetij. Po ustanovitvi srednje čevljarške šole ni nadaljnje potrebe za obstoj takega oddelka, zato je dala skupščina soglasje za njegovo ukinitve.

Predsednik komisije za volitve in imenovanja Stefan HORVAT je seznanil odbornike s predlogi komisije, ki jih je skupščina po razpravi, v kateri so mimo predsedujočega sodelovali še Janez CERAR, Milan DEISINGER in Janez NOV-LJAN, soglasno sprejela in sicer:

za ravnatelja osnovne šole »Jurij VEGA« Moravče je bil po reelektcijskem postopku ponovno imenovan Maks ZAJC; za ravnatelja osnovne šole »Janko KERSNIK« Brdo je bil imenovan profesor Anton KOS, medtem ko je bil Rajko HAFNER, dosedanj ravnatelj na tej šoli razrešen te dolžnosti in imenovan za ravnatelja osnovne šole Radomlje, dosedanja ravnateljica radomeljske šole Lidija PANJAN pa razrešena navedene dolžnosti.

Nadalje je dala skupščina naknadno soglasje k sklepu delavskega sveta podjetja TOKO o imenovanju Staneta ROZMANA za izvršilca dolžnosti direktorja, ki je bil medtem že tudi imenovan za direktorja.

Skupščina je nato kot soustanoviteljica regionalnega zdravstvenega centra v Ljubljani potrdila člane njegovega samoupravnega organa. Za predsednika sveta dr. Danijel BREZIC, za člane: dr. Jože JERAS, dr. Marjan JERSE, dr. Alfred KOKAL, dr. Marjan KOMAR, dr. Dušan REPOVŽ, dr. Meta SKRGET, dr. Ruža ŠEGEDIN in mr. ph. Vida DITTRICH.

Nekaterim članom skupščine TIS Domžale (Metod MARCUN, Majda LIPOVSEK, Dragica KOLENC, Ljuba MILIC, Stane BRUNCEK, ing. Jože OBERWALDER, Kristina PAVLIN) je potekla mandatna doba, zato je skupščina namesto njih imenovala za člane tega samoupravnega organa: Franca KOCJANA, Stefana HORVATA, Albina PENIČA, Ljuba MILIČA, Minako PODMILJŠČAK, Janeza ZIBELNIKA in dr. Marijana NOVAKA.

OBVESTILO

Zaradi urejanja numeracije v občini Domžale pozivamo vse lastnike stavbišč, ki še nimajo urejenega zemljiško-knjižnega stanja, da to v najkrajšem času uredijo v katastrskem uradu, soba št. 12, oziroma v zemljiški knjigi, II. nadstropje, soba št. 71 pri skupščini občine Domžale.

Obenem pozivamo vse občane, da si preskrbijo uporabno dovoljenje, če začno uporabljati zgrajeni objekt. Za prekršek je predpisana denarna kazen od 100 do 500 din po 32. členu zakona o ureditvi določenih vprašanj s področja graditve investicijskih objektov (Uradni list SRS, št. 10-178/68).

Tudi prosimo vse lastnike hiš, ki so že dobili hišne tablice, da le-te izobesijo na vidno mesto, gledano z glavne dovodne poti (nad glavna vhodna vrata, če so ta obrnjena proti cesti).

Skupščina občine
Domžale

Nato je sledila razprava o predlogu sveta za finance za spremembo proračuna občine za leto 1969.

Sprememba proračuna je bila namreč ena od možnosti, da bi občina zagotovila del denarnih sredstev za prvi obrok plačila rekonstrukcije moravške ceste. Predsednik skupščine Albin KLEMENC je seznanil navzoče s potekom in uspehi skupnih prizadevanj, ki so končno rodila sad, tj. pričetek gradnje ceste Krtina—Moravče. Sandi RIHTAR je kot predsednik sveta za finance podrobno pojasnil predlog za spremembo proračuna. Na podlagi dosedanje realizacije nekaterih virov proračunskih dohodkov je svet ugotovil, da bodo nekateri od teh do konca leta realizirani nad predvidevanji, drugi pa planirane višine ne bodo dosegli. Ker tudi povečani dohodki ne bi zadoščali, bi bilo treba zmanjšati tudi nekatere proračunske izdatke. To je doletelo vse proračunske potrošnike, razen področja socialnega varstva. Na ta način bi se ob 100 % realizaciji predvidenih proračunskih dohodkov zbralo v proračunski rezervi okoli 118 milijonov S din, ki bodo izključno namenjeni za rekonstrukcijo moravške ceste. Da bi uspelo zbrati predvidene dohodke proraču-

na, je svet za finance predlagal vrsto ukrepov, s katerimi se je strinjala tudi skupščina. Med drugim bo potrebna izredna izterjava davčnih obveznosti, zvišanje IV. akontacije za obrtnike in drugo.

Na predlog sveta za finance odborniki niso imeli pripomb in so enoglasno potrdili predlog rebalansa, kakor tudi namen, za katerega bodo z rebalansom pridobljeni proračunski dohodki porabljeni.

Način financiranja gradnje moravške ceste predvideva tri-letno obročno plačevanje. Obrok v letu 1969 bo znašal 150 milijonov S din, v letih 1970 in 1971 pa po 215 milijonov S din. Pri financiranju bodo mimo občine udeležene tudi gospodarske organizacije, in sicer bo SAP-TURIST prispeval tri leta po 15 milijonov S din, LJUBLJANA-TRANSPORT po 10 milijonov S din letno, TERMIT po 30 milijonov S din na leto, RAŠICA Gameljne pa bo leta 1971 prispevala dva do tri milijone S din. Treba pa bo za sofinanciranje pridobiti tudi druge gospodarske organizacije, pa tudi republiški cestni sklad naj bi prevzel čim večji delež. V zvezi s tem pričakuje skupščina še nadaljnje sodelovanje republiških poslancev, obenem pa se zahvaljuje za dosedanja

prizadevanja. Priznanje je bilo izrečeno tudi JA in njenim predstavnikom, ker bo z njeno pomočjo urejen in asfaltiran odsek ceste, ki bo povezoval Moravče z že urejeno cesto na Zagorje. Navzoči so bili nato seznanjeni z besedilom pogodbe, ki je bila sklenjena s podjetjem Slovenija-cesta, kot najugodnejšim ponudnikom. Odborniki na vsebino niso imeli pripomb, zato sta predsednik občine in predstavnik omenjenega podjetja podpisala pogodbo. Veselje nad tem je prvi izrazil republiški poslanec Cene Matičič. Ponovno je opozoril na pomembnost omenjene ceste za Moravško dolino, ki ji bo odprla pot ekonomskega in turističnega razvoja. Odbornik Ivan KOROŠEC iz Moravč se je zahvalil za sodelovanje in pomoč vsem, ki so prispevali k uresničenju dolgoletne želje prebivalcev te doline. Zahvalil se je odbornikom za solidarnost, ki so jo pokazali z odločitvijo, da se denarna sredstva, pridobljena z rebalansom, namenijo za to gradnjo in obljubil, da bodo tudi moravški odborniki podprli prizadevanja občine na vseh drugih področjih. Tudi Mirko JERMAN, ki se je kot partizanski borec zadrževal na območju, je izrazil veselje nad končno rešitvijo tega problema in ob-

ljubil nadaljnje sodelovanje in pomoč. Jože OTOLANI se je kot predsednik upravnega odbora sklada za rekonstrukcijo moravške ceste zahvalil skupščini za razumevanje in želel, da bi tudi v druge akcije šli enako enotno. Odbornik Maks ZAJC se je v imenu družbeno-političnih organizacij Moravč zahvalil političnim organizacijam in vsem drugim, ki so sodelovali in vztrajali na rešitvi problema izgradnje moravške ceste. Predsednik skupščine se je zahvalil aktivistom krajevne skupnosti Moravče in Krtina in jih prosil, da bi gradnjo ceste spremljali še naprej in poskušali vplivati na ljudi, da bi bilo čim manj stroškov in težav pri odkupu zemljišč. Apeliral je na družbene in politične organizacije, predvsem pa na krajevne skupnosti, naj prično s pripravami za razvoj tega območja tako na področju turizma kot tudi drugih panog gospodarstva.

Po zaključku seje so si udeleženci seje ogledali novo osnovno šolo. Muzej NOB ter obrata »Švita« in »Rašice« v Moravčah.

14. oktobra je bila že naslednja seja skupščine, o njej pa bomo poročali v naši prihodnji številki.

Dva zlatoporočenca v Dobu

Vas Dob bo prihodnje leto praznovala 750-letnico, odkar jo zgodovinski viri prvič omenjajo. Tu sta razviti predvsem poljedelstvo in obrt, kraj pa je tudi primeren za letovišče, saj je v bližini dovolj jelovih gozdov in lepih izletniških točk. In prav v tem kraju sta pred kratkim kar dva zakonska para

praznovala zlati jubilej — 50-letnico, odkar sta sklenila zakonsko zvezo. To sta zakonca Detela in Rihtar. Prav je, da vsakemu teh zakonskih parov posvetim nekaj vrstic.

Ivo Detela, ki ga domačini poznajo pod domačim imenom »Milajzen«, je bil rojen v Dobu pred 75 leti, žena Marija, roje-

na Zupančič, pa pred 72 leti v Kamnici na Dolskem. Poročila sta se 6. februarja 1918, tj. med prvo svetovno vojno in sta zlatoto poroko praznovala že lani. V zakonu se jima je rodilo deset otrok, od katerih živijo še štirje.

Detelov rod izvira iz Moravč iz znane gostilne »Pri Jurku«, na domu, kjer je bil doma jubilarov stric dr. Fran Detela, znani pripovednik in pisatelj. Jubilarov oče Karel, pisateljev brat, se je v Dob priženil na sedanjo domačijo, kjer so se preje pisali Iglič. Tu je bila že vsaj pred 100 leti znana »Milajzenova« gostilna, ki jo je pa jubilar leta 1937 prodal.

Ivo Detela je bil kar 14 let dobski župan, obenem pa tudi dolgoletni predsednik gasilskega društva v Dobu. Seveda so ga zaradi njegovega prepričanja Nemci že 8. maja 1941 odgnali v Begunje, kjer je bil zaprt tri tedne, nato pa še tri tedne v Šentvidu nad Ljubljano. Kasneje so ga sicer izpustili, vendar so ga imeli poleg Majdiča z Vira, Svoljšaka iz Doba in Peter-

ke s Količevega na seznamu talcev, če bi se kaj zgodilo.

Kot župan ima veliko zaslug predvsem za to, da je bila v Dobu leta 1936 zgrajena nova šola, da je bila preložena cesta v Skočjanu in na Podrečah, da je bilo na Rovščici zgrajenih več betonskih mostov in opravljenih še več drugih javnih del. Že pred vojno so dali izdelati načrte za regulacijo Radomlje in Rače, ki pa žal niso bili realizirani, ker je prej izbruhnila druga svetovna vojna. Prav za regulacijo tega področja se je še posebno zavzemal.

Kot predsednik gasilskega društva ima veliko zaslug tudi za to, da so gasilci v tem času dobili motorno brizgalno, cevi in nov voz.

Oba zlatoporočenca sta zdrava in živahna, očeta leta še niso upognila, še vedno ga lahko vidimo, kako se s kolesom pripelje po opravkih v Domžale.

Zelimo, da bi jubilara tako čvrsta kot sedaj, praznovala še dovolj življenjskih jubilejev.

Zlatoporočenca Marija in Ivo Detela

KB
DOMŽALE

Vlagajte svoje prihranke
pri komunalni banki
in hranilnici v Domžalah

V času, ko smo v Domžalah praznovali občinski praznik, pa sta praznovala 50-letnico sklenitve zakonske zveze tudi zlatoporočenca Mihael Rihtar, rojen pred 83. leti v Studu št. 2, v nekdanjem Spodnjem Lesjakovem mlinu, kjer ima sedaj prostore obrat TOSAMA in Ivana, rojena Drčar, ki se je rodila pred 78. leti pri Štefetu v Gradišcu št. 2 nad Lukovico.

V zakonu se jima je rodilo 6 otrok; kj so vsi študirali. »Včasih ni bilo štipendij, kot sedaj, zato je bilo treba dobro obrniti vsak dinar če sva hotela vse doštudirati. Posebno težko je bilo življenje po letu 1948, ko je bila zaprta trgovina,« je potarnala mama.

Ko so v letih 1948—1950 obnavljali cesto proti Lukovici, je oče Miha vozil pošto skozi Krtno in Škocjan do Lukovice in nazaj. Leto so že malo upognila hrbet vedno marljivemu in skrbnemu očetu, mama Ivana pa kaj lahko skriva svoja leta, čeprav je skrb za številno družino zarisala resne poteze v njen še vedno mladosten obraz.

Ob zlatem jubileju sta si slavljenca ponovno obljubila zvestobo tudi pred predsednikom skupščine občine Domžale tov. Klemencem. Prav je, da v celoti objavimo govor, ki ga je imel ob tej priložnosti:

»Spoštovana slavljenca, spoštovani gostje!

Stejemo si v posebno čast, da lahko v naši sredi pozdravimo Ivanko in Miho Rihtarja, ki sta si pred petdesetimi leti obljubila zakonsko zvestobo. Le malo jih je, ki dočakajo dan, da si lahko ob zlatem jubileju poroke sežejo v dlani in v krogu svojih najdražjih obujajo spomine na lepe in hude trenutke skupnega življenja.

Ob takšnih in podobnih slovesnostih se nehote pričarajo v spomin leta mladosti, ki so polna pričakovanj, veselja, načrtov, delovnega poleta ter uresničljivih in neuresničljivih želja.

Vendar življenje in usoda krojita te mladostne sanje po svoje in ne prizanašata z najhujšimi udarci. V takih trenutkih potrebujemo ob sebi človeka, ki nas razume, nam daje oporo, pokaže na lepote, ki nas obdajajo in s toplo človečnostjo vzbudi željo po novem in lepšem življenju. Prav gotovo sta se tudi naša slavljenca mnogokrat srečala s težavami, ki sta jih pa znala reševati z razumevanjem in si kljub vsemu

Zlatoporočenca

Zlatoporočenca Ivana in Miha Rihtar

ustvariti v svojem domu prijetno harmonijo, v kateri si mi vsi lahko iščemo svetel zgled.

Kot večina kmečkih fantov in deklet v tisti dobi, posebno iz številnejših družin, sta si mo-

rala tudi naša slavljenca že v zgodnji mladosti s trdim delom zaslužiti svoj košček kruha. Ob tem se je kalil njun trden značaj in močna volja. Slavljenka se je na Dolenjskem izučila za trgovsko pomočnico, slavljenec pa v Mengšu za mizarja.

Ko se je vnela I. svetovna vojna, je moral slavljenec na bojišče kot avstro-ogrski vojak. V vojni je bil tudi ranjen. Po vojni je najprej odprl trgovino na Prevojah, po poroki pa v Dobu.

Večino svojih sil sta žrtvovala za to, da bi svojim otrokom pripravila lepšo prihodnost in s tem prispevala svoj delež k lepši prihodnosti naših rodov. Pretežka preizkušnja za njuno družino je bila 2. svetovna vojna. V tem času sta morala okusiti vso grenkobo krute sile in posledice najbolj mračnih tokov vseh časov. Odzvala sta se ključu po svobodi in podpirala NOB, otroci pa so sodelovali kot borci in aktivisti. Marsikateri voz, naložen z živežem, tokom, pisarniški potrebščini, obutvijo in drugim je romal v partizane. Jeseni leta 1944 sta najmlajši hči in sin ponoči lepila lepake z gesli, zjutraj pa so hoteli »beli« ubiti očeta, vendar jim je to preprečila mama, med tem pa sta otroka v hiši kurila preostale

lepake in drug propagandni material.

Močno je starše prizadelo to, ko sta iz domobranskega časopisa »Slovenec« zvedela za sicer neresnično (vendar takrat tega nista vedela) smrt rdečega komisarja Srečka Rihtarja. Ob koncu vojne sta z neizmernim veseljem in pričakovanjem pozdravljala brigade, ki so korakale skozi vas. Vendar sta zaman iskala med borci svoje sinove, o katerih že dalj časa ni bilo glasu. Le-ti so se zaradi oddaljenosti vrnil kasneje. To liko večje pa je bilo njuno veselje ob njihovi vrnitvi.

Vsa ta plemenita dejanja s zapisana z zlatimi črkami v ti sta poglavja naše zgodovine, n katera smo najbolj ponosni.

Tako je minilo 50 let vajin skupne poti, ki se je vila zdaj po sončnih poljih, zdaj po senčnih gozdovih. Vsi vemo, da je bilo potrebno mnogo skromnosti in nesebičnosti, da sta jo lahko prehodila in sta nanjo resnično lahko ponosna. Za vse, kar sta v življenju žrtvovala, da sta pripomogla k temu, kar je danes, kar danes uživamo, se vama najlepše zahvaljujemo.

S temi besedami je končal nagovor predsednik skupščine občine Domžale.

Vsi, ki zakonce poznamo, želimo, da bi dočakala še veliko let in krogu svojih domačih.

Zakaj je restavracija nad veleblagovnico zaprta?

Tovariš urednik!

Bil sem navzoč pri odprtvi restavracije na terasi nove trgovske hiše v Domžalah in slišal mnogo vzpodbudnih besed in optimističnih napovedi, pa tudi lokal sam je že po svojem videzu in sodbeni opremljenosti zagotavljal, da bo vse res tako, kakor je bilo rečeno. Moderni gostinski okal sredi Domžal, ko bo na voljo kupecem, ki bodo hodili nakupovat v novo trgovino pa tudi vsem tistim, ki bi želeli sredi Domžal v prijetnem in kulturnem vzdušju pokramljati s tovariši ali pa razbremeniti enkrat na teden gospodinjo gospodinjskih skrbi in dela. In res, kadarkoli sem prišel kasneje v ta lokal, sem se v njem prijetno in domače počutil, čeprav bi imel do nekaterih stvari določene pripombe, za kar pa sem smatral, da jih bosta čas in pa skušnje odpravila. Tudi od znancev, ki so bili v tej restavraciji, sem vedno slišal le pohvalne izjave, kritične pripombe, kolikor jih je bilo, so bile izrečene le na račun projektanta, ki ni našel ravno najboljše rešitve za dostop in pa da je premalo propagande zanj med kupec v Veleblagovnici pa tudi sicer.

Zato sem bil toliko bolj presenečen, ko sem pred dnevi, ko sem ga hotel spet obiskati ugotovil, da je restavracija zaprta. Prav bi bilo, da bi javnost zvedela za vzrok, zakaj je ta reprezentativni lokal sredi Domžal, zgrajen z velikimi sredstvi

in od katerega smo si obetal, da bo pripomogel k še večji uveljavitvi domžalskega gostinstva med domačini in gosti, zaprti ko vendar vemo, da v Domžalah vsa gostišča, tako privatna kot tudi družbena dobro uspevajo.

Preveč je bilo vloženega denarja v ta obrat, da bi bili ob-

čani indifirentni do tega, kaj je z njim, pa tudi solidnih gostinskih lokalov še vedno nimamo toliko, da bi najlepši in največji med njimi lahko ostal zaprt, ne da bi vedeli za to, kaj je vzrok in kaj podjetje v bodoče z njim namerava.

F.

PGD Trojane ob otvoritvi novega gasilskega doma

Prvo nedeljo v septembru so doživeli Trojančani in okoličani res težko zaželeni praznik. Ta dan so namreč odprli novi gasilski dom, dolgoletne sanje vseh trojanskih gasilcev. Kdo ima pri tem največji zaslug, bi bilo težko reči. Eno je gotovo, da je to sad požrtvovalnosti vseh Trojančanov in okoličanov, ki so moralno in materialno podprli prizadevanje domačega gasilskega društva na Trojanah.

Pred novim domom se je zbrala velika množica domačinov in gostov, veliko število uniformiranih gasilcev s svojimi društvenimi prapori in številne narodne noše. Slovesnemu delu so prisostvovali predstavniki občinskih gasilskih zvez iz Domžal, Zagorja in Zalca, pokrovitelj prireditve pa je bila Rajka Konškova, ki je v kratkem in lepem nagovoru poudarila pomembnost tega dogodka in pohvalila požrtvovalnost trojanskih gasilcev, ki so skoraj iz nič zgradili sebi in svojim po-

tomcem tako lepo stavbo za gasilske namene. Pri otvoritvi so kumovale novemu domu kar tri kumice in dva kuma. Iz prebrane kronike pa je bilo razvidno, da je stal novi gasilski dom preko 12 milijonov starih dinarjev, pri tem pa niso vštete prostovoljne delovne ure, ki jih ni bilo malo. Vsi govorniki so poudarili posebne zasluge zlasti dveh tovarišev, ki sta že pokojna in ki sta vložila ves svoj prosti čas in tudi krepko podporla z denarjem gradnjo doma. To sta tovariša Gorišek Franc in Brvar Stefan, oba s Trojan. Po končanem slavnostnem delu so si navzoči ogledali notranjost novega doma. Iz vsega srca želimo trojanskim gasilcem, da bi še v naprej dosegali delovne uspehe in pri požarno varnostni službi pod vodstvom pridnega in požrtvovalnega predsednika Valentina Cukijatiča, ki je prav tako dal od sebe vse, da je bilo pred leti začeto delo dokončno izvršeno!

N. Vodnik

Ihanska cesta - nerešen problem

Po številnih obljubah v zadnjem času, posebno v obdobju predvolilne aktivnosti, da se bo "ihanska cesta" asfaltirala, prizadeti občani tega še nismo dočakali. Da pa se z obljubami dolg ne plačuje, tega določeni forumi kar nočejo vedeti.

Zelimo opozoriti vse odgovorne, da cesta v letošnjem letu ni bila še nikoli v celoti posuta. Stanje na njej je tako, da varen promet po njej ni več mogoče. Slabo obveščanje s strani občinskih organov in nemožne stanje ceste nas je prisililo, da smo formirali skupino občanov s tega področja, ki naj bi zvedela, kaj je bilo do sedaj storjenega na tem in kje smo obstali. S podpredsednikom skupščine občine Domžale, tovaršem Černetom, smo se sestali 1. oktobra. Naš namen ni bil le obsojati in kritizirati, temveč najti skupno pot k rešitvi tega problema.

Iz pogovora smo lahko razbrali, da bi se potrebna sredstva že lahko zagotovila, če bi bila politika investiranja v in-

frastrukturne objekte smetnejša in usmerjena v tiste objekte, ki služijo najširšemu krogu občanov. Prav tako smo prepričani, da bi bile tiste gospodarske organizacije, ki uporabljajo ta komunalni objekt, kakor tudi tiste, katerih delavci se vozijo po tej cesti v službo, pripravljene prispevati del sredstev. Potrebna pa bi bila organizirana akcija tistih organov občinske skupščine ali krajevne skupnosti, katerih naloga naj bi bila skrbeti za gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov. Ti organi se do sedaj te naloge niso celoti zavedali. Pri vsaki organizirani akciji, ki bi imela za cilj ureditev tega nemogočega stanja, bi tudi prizadeti občani z veseljem sodelovali.

Upamo in pričakujemo, da bi sedaj začeto sodelovanje med občinsko skupščino in občani prizadetega področja aktiviralo tudi organe krajevne skupnosti ter pripomoglo k rešitvi problema — kar je tudi namen tega našega zapisa.

Občani Zaberšta

Solidarnost med planinci

V zadnji številki OP smo pisali o težkem položaju društva zaradi tovrstne žičnice. Skoraj vsak dan je imelo društvo seje zaradi organizacije dela oz. dobave potrebnega materiala na Kisovec. Betonski podstavek je sedaj gotov, iz njega štrlijo noge za pritrditev stolpa. Zadnja dneva, 4. in 5. oktobra je delo

dveh urah, smo porabili, če ne štejemo tri četrtine leta prej, skoro en mesec časa. Zakaj? Prvič ni bilo mogoče dobiti delavcev za plačilo, ker je tako težko dostopen kraj na Krvavi peči. Drugič, ker je pre malo

planincev pripravljenih na tako žrtev, čeprav je vsak vedel, da društvo trpi veliko škodo zaradi pokvarjene žičnice. Tretjič pa tudi zaradi nesolidarnosti sednjih planinskih društev, ki se imajo ravno tej tovrstni žičnici zahvaliti, da imajo svoje planinske domove in so celo izjavljali, da je ta žičnica, kadar dela seveda, družbeno last, da je torej tudi njihova in da bi jo morali skupno uporabljati.

Ko pa je žičnica že skoro leto dni neuporabna, ni bilo niti najmanjšega glasu o kakšni skupni akciji v pomoč, za njeno čimprejšnjo usposabljanje, niti vprašanja, kako je z njo.

Da je bilo opravljeno najtežje delo, je zasluga tistih nekaj pravih planincev, ki se niso bali žrtev v korist svojega doma na Veliki planini in s tem za vse, ki ta dom obiskujejo.

A. Š.

To in ono iz moravške doline

Dne 10. junija so obiskali tov. Ivana Pustotnika predstavniki skupščine občine Domžale, predstavniki občinskih političnih organizacij, krajevnih organizacij in učenci osnovne šole Jurij Vega Moravče. Ob tej priložnosti mu je predsednik skupščine tov. Albin Klemenc izročil odlikovanje — zasluge za narod s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikoval tovariš Tito, za njegovo 50-letnico delovanja v vrstah ZK. Učenci osnovne šole pa so mu izročili šopek. Odlikovancu za njegovo nesebično delo naše iskrene čestitke.

Izletnikom, ki si želijo na Limbarsko goro, v bodoče ne bo potrebno iskati poti. Po daljšem času in obljubah je Turistično društvo vendarle postavilo kašipote. Prav bi bilo, da

poskrbijo za kašipote tudi k drugim lepim izletniškim točkam.

Pred meseci so učenci osnovne šole Jurij Vega Moravče pod vodstvom tov. Kočarja uredili dve zelenici pred Partizanskim domom. Pod vodstvom tovariša Sivica in tov. Novaka pa so uredili športno igrišče pri šoli, katero uporabljajo ne samo učenci, temveč tudi druga mladina in odrasli.

V neposredni okolici moravške nove šole je smetišče. Zevečkrat je bilo obljubljen, da bodo določili nov prostor za smeti in dosedanja prostor uredili. Žal od obljub dalje še ni prišlo. Na smetišču so se že pojavile kače. Ali mora res priti do nesreče, da se zganemo?

M. Z.

Naloge Rdečega križa v varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami

Redne službe civilne zaščite v Sloveniji vključujejo v svoje

programe skrb za ljudi ob katastrofah, kljub temu pa nam dosedanje izkušnje (predvsem Skopje, poplave v Pomurju, nekatere velike katastrofe izven naših meja) kažejo, da se moramo predvsem kadrovsko pripraviti na morebitne podobne nesreče ali vojne. Zanašanje na iznajdljivost ljudi v takšnih primerih in na pomoč od zunaj so slabo poročstvo za ohranitev človeških življenj.

Čeprav je položaj RK pri nas do nalog in vlog pri varstvu ob naravnih nesrečah nekoliko drugačen kakor v zahodnih ali vzhodnih državah, vendar nas načela RK, statut in zakon JRK zavezujejo, da v svoji organizaciji storimo v te namene čimveč, še posebej zaradi tega, ker je RK v Sloveniji in Jugoslaviji v preteklosti izredno hitro in učinkovito posredoval ob naravnih in drugih nesrečah. Pri tem ne gre za afirmacijo organizacije RK, ampak za nekaj več; gre za bolj organizirano uresničevanje načel RK v praksi. Pot tega uresničevanja se pred vsem naslanja na tele osnove:

1. Izkoristiti teoretično znanje ljudi, pridobljeno na predhodnih tečajih, v praksi.

2. Z množično organizacijo po milijona članov RK doseči večjo učinkovitost, boljše pripravljenost.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

NOVI IZDELEK — TOPLE ŽIMNICE

Vse prebivalce Domžal in okolice obveščamo, da lahko dobijo v Domžalah na Ljubljanski cesti 39 in na Ljubljanski cesti 79 tople žimnice za jogi, kavče in vse druge tapetniške izdelke.

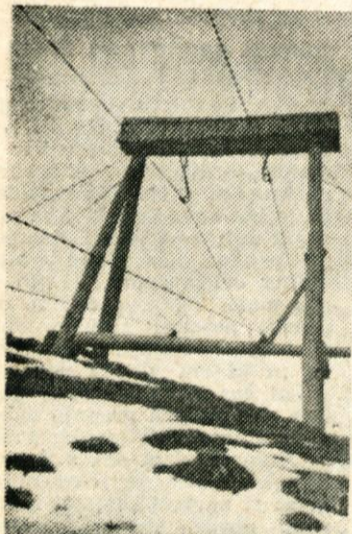
Nudimo vam volno različnih kvalitete in debelin ter blago gradl v bogati izbiri.

Naročite žimnice pravočasno, da boste spali na toplem in se s tem zavarovali proti revmi!

Se priporočata:

KOSTIČ Ilija — mikanje volne, Ljubljanska 39

TAVČAR Franc — tapetnik, Ljubljanska 79, Domžale

potekalo v zelo lepem vremenu prav dobro, le nekajkrat se je zataknilo zaradi nepredvidene ovire na sami nosilni žici in pri navijalnem vitku. Število delavcev je bilo komaj zadostno. Za tisti betonski podstavek, ki bi bil v dolini gotov v manj kot

Končno je ta učinkovitost na širši osnovi, z vključevanjem večjega števila praktično in teoretično usposobljenih ljudi, psihično pripravljenih (bodisi da gre pri tem za člane ekip PP, ekip laičnega socialnega dela ali za materialno bazo tistega blaga, ki je v katastrofnih situacijah najbolj potrebno-zaloge oblačil, obutve, delno prehrane itd.) tudi v nesreči, določen izraz dejavnosti organizacije RK nasploh.

Ni torej slučaj ali kampanja, da hočemo na hitro ustvariti nekaj, kar je bilo v zadnjih letih zamujeno, pač pa resnična potreba in nujnost. Še posebno se kaže ta nujnost prav v tem času, ko vse družbene organizacije pripravljajo perspektivne programe dela za varstvo ob naravnih nesrečah in ker ni tako daleč, ko bo družba naloge civilne obrambe in v tem sklopu seveda naloge družbenih organizacij tudi materialno ovrednotila in jim posvetila večjo skrb in podporo.

Ne sme nas pri tem motiti dejstvo, da RK pri različnih nalogah v tem sklopu dejavnosti ni povsem samostojen, kot je npr. na zahodu. Varstvo SFRJ je stvar celotne družbe, v njenem okviru pa imajo določene službe, organi in organizacije več ali manj odgovornosti, pač glede na njihove sposobnosti in programsko umerjenost.

RK nastopa kot enakopraven dejavnik v štabih za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami. Ta enakopravnost naj bi se pokazala tudi v štabih krajevnih skupnosti, kamor je usmerjen prespektivni plan delovanja RK.

Oblike in način dela, ki jih predlagamo, niso povsem novi niti ne stari. Novi ne zato, ker gre za kakovosten premik v smeri popolnejše organiziranosti oz. delitve dela v enotnem varstvu, stari pa ne zaradi tega, ker smo ob nesrečah vselej organizirali nekaj podobnega. Toda manj organizirano oz. usklajeno.

Enakopravnost temelji predvsem na izredno pomembnih zdravstveno socialnih nalogah RK, na njenem mednarodnem statutu ter na dosedanjih uspešnih akcijah. Ta enakopravnost bo tem popolnejša, če bo RK prevzemal določeno odgovornost tudi v prihodnje, v perspektivnih planih občin, pa tudi ob stalnem preverjanju pripravljenosti za tiste dejavnosti, ki smo jih sprejeli kot obvezo.

Če te enakopravnosti ni, si jo moramo izbojevali. Toda izbojevali si jo bomo le s konkretnim delom in pripravljenostjo, pa tudi s kvalificirano razpravo. Seveda pa ne moremo sprejeti stališč, da naj bo RK samo servis za vzgojo kadrov, zbiralec in delitelj mednarodne pomoči, ampak enakopraven in samostojen činitelj, ki je s svojim delom dal pomemben prispevek varnosti do sedaj in bo tudi v bodoče dobro pripravljen za primer katastrof ali vojne.

Na podlagi skupnega programa organizacij Rdečega križa smo si zadali te naloge:

1. usposabljanje laičnih ekip prve pomoči in njihove naloge,
2. usposabljanje ekip za socialno delo in njihove naloge,
3. vzdrževanje centrov za zbiranje rabljenih oblačil in obutve,
4. delitev mednarodne pomoči,
5. organiziranje poizvedovalne službe RK,
6. zbiranje prostovoljnih krvodajalcev.

Poleg nalog, ki jih je sprejel Rdeči križ v zvezi z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami, bo formiral tudi ekipe za laično prvo pomoč, ekipe za socialno delo. Še več, odločeno je, da se v Ljubljani in Mariboru oblikuje formacija za prvo pomoč, v katere sestavi bodo tudi postaje prve pomoči pod vodstvom zdravnika Rdečega križa.

Sestava predlaganih formacij oziroma postaj z ekipami prve pomoči je naslednja:

1. postaja prve pomoči je v šotoru, ki je opremljen z materialom za strokovno zdravniško prvo pomoč in za triažo poškodovancev, ki jih v postajo prinesejo laične ekipe prve pomoči. Šotor in vsa oprema je v prikolicah, ki se lahko priključi na vsak osebni avto.

2. V postaji PP je zdravnik, ena medicinska sestra in 4 bolničarji z 80-urnim tečajem za PP.

3. Ob postaji PP deluje 5 laičnih ekip PP, vsaka ekipa pa šteje 6 ljudi, in sicer 2 bolničarja z 80-urnim tečajem za PP in 4 nosilci ranjencev z 20-urnim tečajem za PP. Laične ekipe PP so opremljene z oblekami, torbicami za PP in z nosili.

Postaja PP skupaj z laičnimi ekipami za PP šteje 36 ljudi. V Sloveniji imamo za zdaj v okviru Rdečega križa 2 taki formacije, in sicer v Ljubljani in Mariboru, kar skupaj pomeni 72 ljudi, usposobljenih za takojšno intervencijo in za prvo pomoč v primeru večjih nesreč.

Poleg tega se pri občinskih odborih RK v vsej Sloveniji usposabljajo ekipe za laično PP in ekipe za socialno delo.

Med najvažnejše naloge Rdečega križa spadajo:

- a) dajanje prve pomoči v mestih in na podeželju,
- b) transport bolnikov in ranjencev do postaj PP,
- c) ustanavljanje in vzdrževanje odredov RK za prvo pomoč in ekip RK za prvo pomoč ter ekip za socialno delo,
- d) usposabljanje, izpopolnjevanje in urjenje kadrov, ki delujejo v odredih in ekipah,
- e) dajanje prve pomoči in socialne pomoči ob naravnih nesrečah in drugih izrednih situacijah,
- f) priprava in sodelovanje pri mednarodnih akcijah za pomoč doma in v zamejstvu.

Spomeniki in obeležja iz NOB

OBELEŽJE NA UPRAVNEM POSLOPJU OPEKARNE V RADOMLJAH — SPOMIN NA PRVO PARTIZANSKO TISKARNO NA GORENJSKEM IN NA ŠTIRI PADLE BORCE.

Komunistična partija se je dobro zavedala velike vloge partizanskega tiska za popularizacijo ciljev in uspehov narodnoosvobodilnega gibanja ter za pridobivanje novih pristašev osvobodilne fronte. Zato je posvetila ustanavljanju ilegalnih tehnik in tiskarn posebno pozornost.

Okrožni komite KPS Kamnik je jeseni 1943 ustanovil več ciklostilno-rotacijskih tehnik, ki pa zaradi naglega razmaha odborov OF in njenih množičnih organizacij niso mogle razmnožiti dovolj literature. Zato je ta partijski forum sklenil ustanoviti še tiskarno za kamniško okrožje. Te naloge sta se lotila Karel Zupančič-Zan in Lojze Praprotnik-Samo. Tiskarski stroj, med grafikami imenovan amerikanka, so dobili v Kocjančičevi tovarni na Viru, prostor za tiskarno pa so uredili v Šrajevih opekarni v Radomljah. Sredi decembra 1943 je tiskarna začela delati in konec meseca je bila v njej že natisnjena gorenjska izdaja Slovenskega poročevalca. To je bila prva partizanska tiskarna na Gorenjskem. V tiskarni, dobila je naziv 7 A, so tiskali vse tedanje periodike in publikacije, številne letake in tudi ponarejali živilske karte za gospodarsko komisijo. Med njenimi najznamenitejšimi tiski pa sta Ustava ZSSR in Partizanska pesmarica v 1000 izvodih, ki je bila tudi zelo lepo opremljena. Postavitev tiskarne v Radomljah je bila izredno drzna rešitev, saj je bila v bližini velikih postojank. Zato je bila potrebna skrajna konspiracija. Nemci so že kmalu ugotovili porast partizanske propagandne dejavnosti, ki jo je omogočila zlasti nova tiskarna. Pravilno so tudi ocenili pomen te tiskarne za razmah narodnoosvobodilnega gibanja in so obljubili kar 30.000 mark nagrade tistemu, ki bi jo izdal. Kljub temu, da tudi tako visoka nagrada ni premamila nikogar, ki je vedel za lokacijo tiskarne, pa so se odločili za njeno preselitev na varnejše območje. V drugi polovici februarja 1944 se je tiskarna 7 A preselila v nove bunkerje v Kraljevih smrekah v Rudniku, kjer je lahko z novimi tiskarskimi močmi svojo zmogljivost še povečala.

dr. M. S.

Iz tega izhaja potreba, da naše organizacije RK opravljajo naslednje naloge:

- a) dajanje prve pomoči in transport prizadetih ranjencev in bolnikov do postaj prve pomoči,
- b) negovanje ranjencev in bolnikov,
- c) sodelovanje in pomoč pri naselitvi in preskrbi oseb, ki so zaradi posledic naravne nesreče ostali brez strehe,
- d) socialno obnavljanje mater, otrok, ostarelih in oslabe-

lih oseb ter vseh, ki so potrebni pomoči,

d) po potrebi organiziranje prostovoljnih krvodajalskih akcij,

e) poizvedovalna služba in registracija vseh evakuiranih oseb.

S formiranjem teh formacij za PP in socialno delo je Rdeči križ prav gotovo napravil korak naprej v skrbi za varstvo prebivalstva ob naravnih in drugih nesrečah.

Občinski odbor RK

Srečanje s predsednikom šahovskega kluba Domžale

Ob koncu 8. spominskega šahovskega turnirja »Hering — Zupančič« sem obiskal predsednika Šahovskega kluba Domžale, Iva Sonca. Prosil sem ga, naj odgovori na nekaj vprašanj, saj bodo njegovi odgovori zanimali širok krog naših bralcev, zlasti pa ljubitelje šaha.

Vprašanje: Kakšen je pomen tega turnirja, ki se je pravkar končal in kako je prišlo do te, sedaj že tradicionalne šahovske prireditve v Domžalah?

Odgovor: Zamisel o tem turnirju se je porodila kmalu po IV. spominskem turnirju na Rabu, kamor smo skupno z drugimi znanimi gorenjskimi šahisti hodili šahirati tudi nekateri Domžalčani. Hudo nam je bilo, da so zaradi neljubih okoliščin morali tako lepi turnirji, posvečeni spominu umrlih slovenskih internirancev na Rabu, prežgati zamreti. S tem žalostnim dejstvom smo se žal morali sprijazniti, vendar nikakor nismo bili pripravljeni prenehati s takimi srečanji. Če na Rabu ne gre več, pa nadaljujmo s podobnimi prireditvami tu v Domžalah, smo zavrnilo sklenili.

V juliju 1961 smo že organizirali I. spominski šahovski turnir, posvečen spominu dveh prizadevnih šahovskih delavcev in aktivnih igralcev, pokojnemu Gilbertu Zupančiču in Francu Heringu. Oba sta namreč dober del svojega življenja posvetila tej plemeniti igri. Franc Hering je od Kamnika do Domžal, zlasti pa v Radomljah in Jaršah neumorno delal za šah in za prosveto nasploh. Bil je duša šahovskega življenja na tem področju, organizator številnih šahovskih tekmovanj in turnirjev. Vsi, ki smo ga spoznali, vemo, da se ni nikoli ustrašil težav, ki vselej spremljajo organizacijo, ki sloni na prostovoljnem, neplačanem delu. S kakšno zavzetostjo je združeval tukajšnje šahiste, s kakšnim ognjem nas je seznanjal s šahovskimi dogajanjem in s šahovsko literaturo, ki nam je bila dotlej

še neznana in je sami nismo znali uporabljati. Vemo tudi to, da marsikatera prireditev v teh krajih nikoli ne bi uspela, če pokojni Hering ne bi zagotovil udeležbe s tem, da je obiskoval igralce na njihovih stanovanjih in jih dobesedno odtrgal od doma. Naše sodelovanje na dvo-bojih Slovenija : Hrvatska je bilo predvsem njegovo delo. Z njegovo prezgodnjo smrtjo smo izgubili res velikega šahovskega delavca in človeka.

Tudi pokojni Gilbert Zupančič je v teh krajih zaslovel kot velik ljubitelj šaha. Znal je navdušiti človeka za to lepo igro, pomagal je pri organizaciji šahovskih prireditev, zlasti pa je bil brezkompromisen šahovski borec. Vročo ljubezen do šaha je gojil desetletja, kakor je v svoji knjigi »Pol stoletja ob šahovnici« pravilno zapisal velikan našega šaha, pokojni dr. Milan Vidmar. Vsi tisti, ki so Zupančiča poznali v jeseni njegovega življenja, vedo, da je to vročo ljubezen do šaha izpričeval do zadnjega diha. Iz šahovske arene se je moral umakniti šele po hudi avtomobilski nesreči, ki ga je telesno strla in povzročila, da je sicer krepki mož čedalje bolj hiral in nas prežgajal za vselej zapustil.

Šahovski klub Domžale je zato svoj turnir, ki ga leto za leto organizira kot nekakšno nadomestilo nekdanjih turnirjev na Rabu s skoraj enako močno udeležbo in vsebino, opravičeno posvetil omenjenima Heringu in Zupančiču in vsi želimo, da bi tudi v bodoče lahko nadaljevali s to tradicionalno prireditvijo.

Pomen tega turnirja pa ni zgolj spominski, marveč hočemo z njim poživiti šahovsko aktivnost našega kluba in omogočiti domžalskim ter drugim šahistom, da z dobro igro dosežejo višji šahovski naziv ali pa potrdijo že osvojenega. Upam, da smo pri tem v polni meri uspeli, saj so v teh osmih letih številni udeleženci osvojili ali potrdili drugo ali prvo kategorijo in celo naziv mojstrskega kandidata.

Poleg že omenjenega pa spominski šahovski turnir »Hering-Zupančič« pomeni prijetno srečanje starejše generacije šahistov s področja bivšega kamniškega okraja, hkrati pa daje vso možnost mlajšim, perspektivnim igralcem, da v borbi za naslove pokažejo svojo moč in se tudi »uradno« uveljavijo.

Vprašanje: Ali imate kakšne težave pri organizaciji teh turnirjev?

Odgovor: Čisto na kratko, težave so dvojne. Organizacijske in finančne. Turnir traja 14 dni in ni lahko pripraviti 24 izbranih igralcev, da bi mimo

Proslava dneva krvodajalcev

V mesecu oktobru je občinski odbor Rdečega križa Domžale priredil v dvorani Komunalnega centra Domžale vsakoletno proslavo dneva krvodajalcev s pestrim kulturno-zabavnim programom, katerega je izvajala mladina Rdečega križa I. osnovne šole, osnovne šole »Venc-lja Perka« in Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale.

Predsednik občinskega odbora Rdečega križa Domžale Jernej LENIČ se je v slavnostnem govoru zahvalil vsem krvodajalcem in organizatorjem krvo-

dajalskih akcij za njihovo ne-sebično in humano pomoč. Na koncu proslave je podelil 3 srebrne znake Rdečega križa, 17 diplom in 130 zlatih in srebrnih značk 5-in 10-kratnim krvodajalcem.

Vsem sodelujočim za izvedbo kulturno-zabavnega programa, sindikalnim podružnicam, gospodarskim organizacijam, aktivistom Rdečega križa in vsem krvodajalcem izrekamo iskreno zahvalo.

Občinski odbor RK
Domžale

službe, študija in drugih obveznosti posvetili dva tedna naporu, večurnemu dnevnemu igranju. Iskreno povedano, da me pred vsakim turnirjem muči moreča bojazen, ali bo udeležba popolna ali ne, vse dotlej, dokler ob vseh šahovnicah ne stečejo šahovske ure. Ta strah je seveda upravičen, kajti ob nepopolni udeležbi na turnirju ni mogoče doseči ali potrditi šahovskih naslovov. Skromna finančna sredstva, ki jih klub vsako leto dobi iz občinskih virov, nikakor ne zadostujejo za njegovo normalno dejavnost, kaj šele za izvedbo tako zahtevnega turnirja, kot je v širšem merilu vzeto prav to spominsko srečanje. Zadevni turnir nas velja okoli 8.000 novih dinarjev, ki jih moramo najti sami. Čeprav je zbiranje sredstev za to prireditev zahtevna in težavna naloga organizatorjev, pa moram reči, da so nekatera domžalska, kamniška in ljubljanska podjetja doslej z velikim razumevanjem omogočila izvedbo vseh osmih turnirjev. Naj jim tudi na tem mestu v imenu šahovskega kluba Domžale izrečem vse priznanje in zahvalo. Upam, da bo tako tudi vnaprej, ker bi bila res velika škoda, če bi zavoljo pomanjkanja denarja morali prenehati s to lepo popularno šahovsko manifestacijo.

Vprašanje: Ali potemtakem upate še na več tovrstnih turnirjev?

Odgovor: Seveda! Osebo bi rad omogočil vsaj še dva spominska turnirja, da bi jih bilo skupaj deset. V zvezi z organizacijo dosedanjih tekmovanj moram poudariti, da je moj delež pri tem le del in nikakor ne najpomembnejši. Veliko dela opravijo vsako leto prizadevni sodelavci Vide Vavpetič, Stane Laznik in Ljubo Milič. Mislim, da ne bi bilo neskomolno, če trdim, da naš klub prav zaradi takega vodstvenega sestava dobro deluje in ima v slovenskem šahu že kar zavidljivo mesto. Prav zato sodim, da bo klub še napredoval in da X. spominski šahovski turnir ne bo zadnji. Res pa je, da bo slej ko prej moral krmilo kluba prevzeti

eden izmed mlajših članov, starejši pa bomo seveda po svojih močeh še pomagali.

Vprašanje: Kdo je trenutno najboljši šahist v Domžalah in kakšne uspehe je vaš klub dosegel v zadnjih letih?

Odgovor: Že nekaj let je naš najmočnejši mož mojstrski kandidat Vlado Ivačič, ki je že dvakrat zmagal na našem spominskem turnirju, lani pa je bil prvi tudi na turnirju v Novem mestu. Naš Ivačič je na dveh članskih prvenstvih Slovenije zasedel odlično 4. mesto in je na sploh stebel našega šahovskega moštva. Zelo močan je tudi Vide Vavpetič, ki je vedno med zmagovalci našega turnirja in je hkrati najvidnejši organizator vseh šahovskih nastopov našega kluba. Dva naša igralca sta že zmagala na mladinskem prvenstvu Slovenije. Marjan Karnar je osvojil naslov mladinskega prvaka 1965. leta, Marjan Slak pa je letošnji zmagovalec. Šahovski klub Domžale ima močno ekipo, ki je že večkrat pobrala lepe nagrade na domačih in celo mednarodnih moštvenih prvenstvih. Naj omenim samo letošnje brzopotezno prvenstvo slovenskih mest v Ptuj, na katerem smo Domžalčani med 28 mestnimi reprezentancami zasedli zavidljivo 3. mesto takoj za Ljubljano in Mariborom.

Vprašanje: Kakšne želje imate v zvezi z nadaljnjim delovanjem šahovskega kluba?

Odgovor: Zlasti bi želel, da bi bili člani kluba še naprej vsaj tako aktivni kot doslej, da pa bi tudi pristojni činitelji imeli več razumevanja za domžalski šah in da bi naša prizadevanja izdatneje kot doslej finančno podprli ter nam s tem omogočili ohraniti v slovenskem šahu sedanje, upoštevanja vredno mesto, ki smo si ga priborili z večletnim trudom in naporom.

Razgovor vodil
M. Deisinger

DOPISUJTE
V OBČINSKI
POROČEVALEC

VII.

spominski šahovski turnir Hering-Zupančič

V Domžalah je bil od 20. septembra do 4. oktobra t. l. odigran že osmi spominski šahovski turnir Hering-Zupančič. Tako šahovski klub najlepše počasti spomin na pokojna ljubitelja šaha in nenadomestljiva organizatorja te igre na kamniškem in domžalskem področju.

Na letošnjem A turnirju so sodelovali zelo močni igralci: en mojster, sedem mojstrskih kandidatov in štirje prvokategorniki in je bilo možno osvojiti oziroma potrditi naslov mojstrskega kandidata. Dva igralca sta osvojila naslov MK, štirje pa so ga potrdili za naslednja tri leta. Turnir je bil izjemno borben, prinesel je vrsto zanimivih partij, tako imenovanih prijateljskih remijev pa sploh ni bilo. Odločenih je bilo skoraj 2/3 partij, kar se na podobnih turnirjih le redko dogaja.

Zaslужeni zmagovalac A turnirja je postal eden najboljših slovenskih MK, Ljubljčan IVO BAJEC. Vodil je od začetka do konca. Domžalčan VLADO IVACIĆ je svojim uspehom nedvomno dodal še enega z osvojitvijo drugega mesta. Oba igralca sta ostala tudi edina neporažena med vsemi udeleženci obeh turnirjev. Tretje mesto je osvojil ljubljanski MK IVAN BRATKO, član letošnje tako uspešne olimpijske študentske reprezentance Jugo slavije. 4. do 5. mesto sta si razdelila naša člana Domžalčan VIDE VAVPETIĆ in MARJAN KARNAR z Duplice, Karnar je že dve koli pred koncem dosegel svoj največji uspeh: zbral je dovolj točk in s tem dosegel naslov MK. Tudi VAVPETIĆ je z uspehom zadovoljen, saj je potrdil za nadajanja tri leta naslov MK. Omenjeni igralci so si razdelili denarne nagrade v skupnem znesku 1.600 N din. S 6. mestom in 6 točkami je tudi FRANC CIZELJ iz Ljubljane dosegel želeni cilj — naslov MK. 7. mesto s 50% možnih točk je zasedel ZORAN RADOJEVIĆ, MK iz Mladencev, 8. mesto ljubljanskega MK JANKA SARADJENA je po prikazani igri realno, mojster MILAN LONGER iz Ljubljane pa je zasedel 9. mesto. Morda je zanj to majhen neuspeh, vendar moramo upoštevati njegova leta in težave z zdravjem. 10. in 11. mesto sta si razdelila naš član RIKO LORBEK iz Preserj in Ljubljčan JOŽE ŠISKA. Lorbek je nastopil nepripravljen in je komaj rešil naslov MK. Šiška pa je v zadnji uri igranja pokvaril precej lepih pozicij in tako ni mogel ponoviti lanskega letnega uspeha, ko je delil 1. in 2. mesto. Naš član iz Podgorja ANTON TREBUŠAK je igral precej slabše kot lansko leto, ko je osvojil I. kategorijo, zato mu je ostalo zadnje mesto.

V B turnirju so igrali povečini starejši šahisti kamniške in domžalske občine. Tudi ta turnir je bil zelo borben in zanimiv. Odločenih je bilo več kot 83% partij in tudi najboljši so doživeli po dva ali več porazov.

Zmagovalac B turnirja je postal Domžalčan PETER ZUPANČIĆ, ki je po slabem začetku imel tudi malce šahovske sreče. Kako neusmiljeno so se udarili med seboj veterani: dokazuje tudi to, da drugo mesto delijo kar štirje igralci: lanski zmagovalac VIKTOR ŽITKO iz Radomelj, njegovo brezkompromisno igranje so občutili predvsem zmagovalci; mlajši SLAVKO BERGANT iz Podgorja, domžalski veteran IVAN LIMBEK, ki je še vedno močan pozicijski igralec, in Mengšan LOJZE JAGODIĆ, ki je po 7. kolih oddal samo 1/2 točke. Vsi omenjeni igralci so potrdili II. kategorijo, med seboj pa so si razdelili denarne nagrade v skupnem znesku 600 N din. MITJA ZUPANČIĆ iz Radomelj je dosegel 6. mesto. Močno se mu je poznala daljša odsotnost od igranja. 7. mesto je zasedel LADO KANCIČJA iz Domžal, ki je bil najbolj miroljuben, saj ima na vesti kar 5 remijev od vsega 11 v B skupini; 8. in 9. mesto sta si razdelila Dupličan LOJZE RITONJA in IVAN VIDIĆ iz Podgorja. Ritonja je letos zagodel predvsem močnejšim igralcem. 10. in 11. mesto delita RUDI OCEPEK iz Komende in TONČEK NARAD iz Kamnika. Ocepek mil. letos ni ponovil lanskega dobre igre, ko je osvojil II. kategorijo, medtem ko je najstarejši udeleženec 66-letni Tonček Narad še vedno neverjetno trdoživ igralec. Poleg tega pa jih ima tudi precej za ušesi. 65-letni LOJZE OCEPEK iz Komende je bil dvanajsti. Žal svoje domiselne igre pokvari v zadnji uri igranja.

Ker sta turnirja potekala v izrednem razumevanju vseh nastopajočih, sodnik LADO HREN iz Ljubljane ni prišel do izraza.

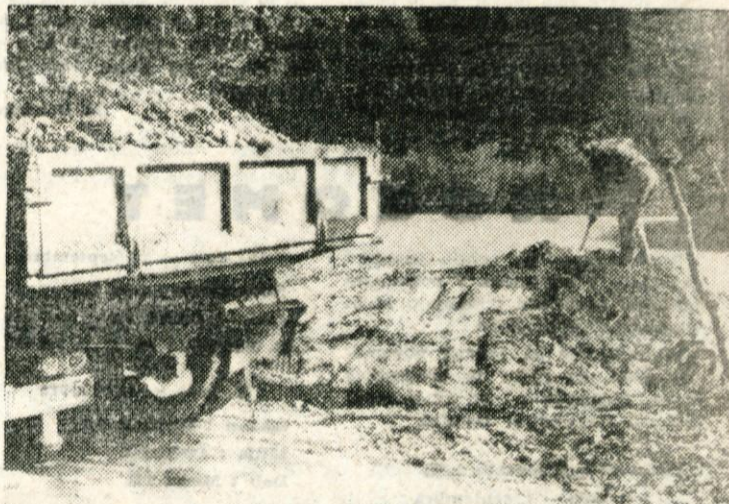
»Zadnje kolo« so vsi igralci in organizatorji »odigrali« na prijetnem zaključnem popoldnevu, kjer so vsi nastopajoči prejeli lepe praktične nagrade iz rok predsednika SK Domžale IVA SONCA. Vsi so bili s turnirjem izredno zadovoljni in se bodo prihodnje leto spet radi odzvali vabilu.

Prav je, da se domžalski šahisti tudi na tem mestu najlepše zahvalimo vsem gospodarskim organizacijam in ustanovam, ki so denarno ali s praktičnimi darili podprle izvedbo VIII. spominskega turnirja. kakor tudi upravi Sob Domžale, ki je z razumevanjem omogočila igranje v sejni dvorani.

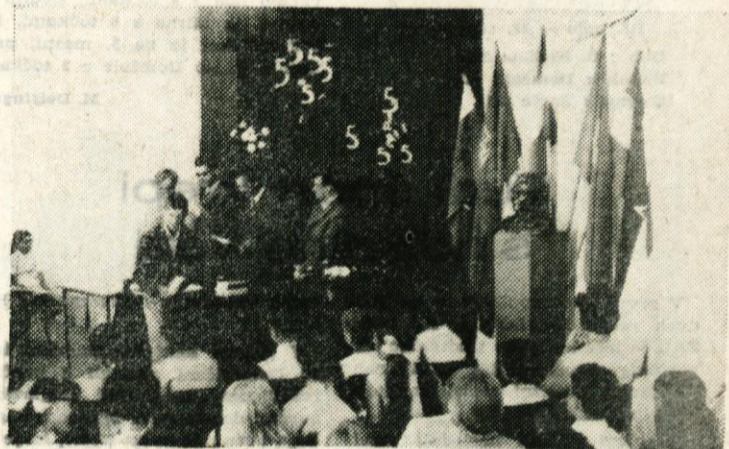
Stane Laznik

Že nekaj let sem je bila želja turističnih delavcev pa tudi gospodarstvenikov naše občine, da bi v prelepem in mirnem predelu severno od Rov, tj. v Kolovcu, zgradili rekreacijski center s hotelom kot osnovo in številnimi počitniškimi hišicami, ki bi jih tu lahko gradile gospodarske organizacije in tudi privatniki. Po dolgi in skrbni pripravi so sedaj dela stekla. Stroji že pripravljajo teren za gradnjo prvih treh počitniških hišic.

Z zavezitvijo doline bo v tem predelu nastalo tudi umetno jezero, ki bo še bolj pripomoglo k turistični atraktivnosti tega centra. Kamioni že dovažajo material, delavci pa utrjujejo nasip tako, da se vedno jasneje kažejo obrisi bodočega novega turističnega področja, ki bo brez dvoma privabilo zaradi miru in naravne lepote mnoge domače in tuje turiste.

Slika iz arhiva: Ob koncu preteklega šolskega leta je predsednik občinske skupščine povabil v Domžale najboljše učence in učenke iz vseh naših sol in jih obdaril s knjižnimi nagradami. Ta vsakoletna prireditev je močna vzpodbuda za dvig učnega uspeha učencev naših osnovnih in strokovnih sol. Vsem nagrajencem sicer nekoliko pozno, vendar vseeno iskreno čestitamo.

ŠAHOVSKE NOVICE

Na septembrskem brzoturnirju v Domžalah je tekmovalo 25 igralcev iz Ljubljane, Kamnika, Mengša in Domžal. Iz predtekmovanja se je po 6 najboljših iz dveh skupin uvrstilo v finale. Zmagal je Vavpetič (D) 8 1/2 točke, sledita Cizelj (Lj) in Karnar (D) 8 točk. 4. mesto je zasedel Kutin D. (Lj) s 6 točkami, 5. do 7. mesto pa so si s 5 1/2 točke razdelili Konvalinka, Kutin B. in Keglarič vsi iz Ljubljane itd. Oktobrskega rednega mesečnega brzoturnirja se je udeležilo doslej največje število igralcev, kar 29, med njimi je bilo precej udeležencev

pravkar končanega VIII. spominskega turnirja Hering-Zupančič. Iz dveh polfinalnih skupin se je po 8 najboljših pomerilo v finalu, kjer je bil prepričljivo prvi novopečeni MK Karnar (D) s 13 točkami, 2. mesto je zasedel Ivačič (D) z 11 točkami, 3. pa Cizelj (Lj) z 10 1/2 točke, 4. in 5. mesto sta razdelila Vavpetič (D) in Konvalinka (Lj) z 9 1/2 točke, 6. je bil Bras (Lj) z 8 1/2 točke, 7. mesto je zavel Keglarič (Lj) z 8 točkami, 8. pa Radojevič (ML) s 7 1/2 točke itd.

Stane Laznik

Domžalski košarkarji so bili v nevarni coni za izpad iz II. zvezne lige – zapad

Ze dalj časa so košarkarske tekme v Domžalah zelo obiskane, vendar v zadnjem času naši košarkarji doživljajo poraze celo takrat, ko to ne bi bilo potrebno. Zelo težko bo nadoknaditi izgubljene točke, ki bi utrdile položaj domžalskih košarkarjev na tekmovalni lestvici. Zadnja tekma s SLOBODO – Tuzla je bila

odločilna za obstoj v II. zvezni ligi in tudi za nadaljnji kvaliteten razvoj košarke v Domžalah.

In to tekmo so Domžalčani na vso srečo odločili v svojo korist in enim samim košem razlike ter se s tem obdržali v tej elitni košarkarski konkurenci.

M. Deisinger

NOGOMET

Septembra se je začelo jesensko prvenstvo v nogometu. V nogometni podzvezi Ljubljana tekmujejo klubi Domžale, Dob in Jarše.

Najuspešnejše so startali nogometaši Jarš, za njimi je enajstotica Doba, najslabše pa so se dosedaj odrezali nogometaši Domžal.

Rezultati posameznih kol:

I. kolo – 7. septembra

Medvode : Dob 1:7
Jarše : Domžale 3:1

II. kolo – 14. septembra

Domžale : Dob 1:1
Jarše Rakek 3:2

III. kolo – 21. septembra

Dob : B. Krajina 5:2
Rakek : Domžale 3:2
Slovan : Jarše 2:1

IV. kolo – 28. septembra

Novo mesto : Dob 7:0
Jarše : Odred 3:2
B. Krajina : Domžale 3:3

V. kolo – 5. oktobra

Slovan : Domžale 9:1
Litija : Jarše 6:2
Dob : Mirna 1:3

VI. kolo – 12. oktobra

Domžale:Elan 2:2
Kamnik:Dob 2:2
Induplati:Medvode 2:1

Po petem kolu vodi Elan pred Slovanom oba z 9 točkami, sledijo Induplati in Mirna s 6 točkami, Dob s 5 točkami je na 5. mestu, predzadnje pa so Domžale z 2 točkama.

M. Deisinger

Tudi šport krepí sindikalne vezi

V prvem medrepubliškem srečanju dveh mest, KARLOVCA IN DOMŽAL, je bilo izvedeno sindikalno tekmovalje v naslednjih disciplinah: streljanje, namizni tenis, kegljanje in nogomet.

Doseženi so bili naslednji rezultati:

V športni disciplini streljanje so Karlovčani premagali občinsko sindikalno reprezentanco za 27 krogov. Najboljši strelec je bil iz Domžal Niko Keržan, ki je dosegel 174 krogov. Končni rezultat je bil 637:664 v

korist sindikalne reprezentance Karlovac.

V športni disciplini namizni tenis so Domžalčani zmagali s končnim rezultatom 5:3. Največ preglavic je naredil domžalskim igralcem namiznega tenisa domačin Božič, ki je vse tri igre zmagal z 2:0.

V športni disciplini kegljanje so zmagali kegljači Domžal, ki so premagali sindikalno reprezentanco Karlovca za 35 kegljev. Končni rezultat je bil 303:268 za Domžale.

Tudi v nogometu so se nogometaši

občinske sindikalne reprezentance dobro odrezali. Tekma je bila fair in se je končala z rezultatom 5:1 (polčas 2:1) v korist domžalskih nogometašev.

Nedvomno je to lep uspeh tekmovalcev iz Domžal, ki so v Karlovcu kot gostje dosegli tri zmage od štirih možnih.

Srečanje je ponovno potrdilo, da šport združuje ljudi in mesta. Naslednje leto pridejo Karlovčani v Domžale in bo takšno športno srečanje postalo tradicija, ki se lahko razširi še na druga področja sodelovanja, pa naj bo to na kulturnem, gospodarskem ali kakem drugem.

M. Deisinger

Po delu šport in razvedrilo

Občinski sindikalni svet Domžale je tudi letos organiziral sindikalne športne igre, ki so se v številnih športnih panogah odvijale vso letno sezono. Letos so te športne igre še prav posebno uspeli, saj se jih je udeležilo več kot 400 tekmovalcev iz skoraj vseh sindikalnih podružnic

Občinski sindikalni svet pa za zaključek teh iger organizira tudi že kar tradicionalno prireditev pod naslovom: Po delu šport in razvedrilo, kjer prejmejo zmagovalci v posameznih tekmovalnih panogah priznanja in pokale, prireditev pa spremlja vedno tudi pester zabavno glasbeni program. Letos je bila ta zaključna prireditev v domžalski hali, v kateri se je zbralo 1300 navdušenih gledalcev, kar je za sedaj domžalski rekord

Za popestritev programa je poskrbel tudi mojster Debevc iz Mengša, ki je s svojimi manekeni prikazal lastne modele sodobne moške in ženske mode in z njimi požel mnogo priznanja

Mladina!

Telovadno društvo Partizan Domžale vas vabi v telovadnico.

Vsi moški in ženski oddelki od cicibanov do članov in članic redno vadijo.